

AINOA SUOMALAISEN SANOMALEHTI CANADASSA. ILMESTY KAIKKINA ARKIPÄIVINÄ. KAIKILLE JOTKA HALUAVAT TEHDÄ LIIKETTÄ CANADAN SUOMALAISTEN KANSSA ON TÄMÄ LEHTI EDULLININ ILMOITUSLEHTI.

TYÖKANSANSA

AINOA SUOMENKIELINEN SANOMALEHTI CANADASSA - TYÖVAESTON AAMUNKANNATTAJA.

THE ONLY FINNISH NEWSPAPER IN CANADA. PUBLISHED EVERY WEEK-DAY. TO ANY PERSON WHO SEEKS FINLANDERS TO PATRONIZE HIS BUSINESS, THIS PAPER IS THE BEST ADVERTISING MEDIUM.

No. 154. - 1912.

Torstaina, Syyskuun 26 p. - Thursday, September 26th.

VI:n vuosikerta - Vol. VI.

Kamala kahakka Torontossa

Juopottelua seurasi ankara tappeluja, jossa käytettiin parveita, nuijia, otteellipolia ja kaikenlaisia "kipurasteja."

Yhdeksän italialaista haavoitutti, kuusi heistä vietiin sairaalaan; kaksi kuollessaan. Kuusi tappelijaa vangittiin.

Viimeksi meille saapunut, maanantaina k. 23 p:nä ilmestynyt Toronto Globe kertoo:

"Kaksi italialaista on teljellyt kahakkojen taakse Avenue kadun poliisiasemalla ja kaksi maahan valloissa tilassa St. Michaelin sairaalassa on kien illalla tapahtuneen rikoksen takia, 103 University avon, hirvot tappelu, jossa käytettiin parveita, nuijia, otteellipolia, pukkioita, nuijia ja otteellipolia. Kahla poliisiasemalla olevista syytettiin haavoittamasta ja toiset on pidätetty todistajiksi tuossa ankarimmassa ja verisimmässä otelussa mitä koskaan on tapahtunut Toronton ulkomaalaisten keskuudessa.

Viisi poliisia murtaantu pienen talon, jossa asuu parikymmentä italialaista, saapuen sinne juuri kun vendetta (verikosto) kaikessa kaubudessaan oli täydessä käynnissä. Neljä italialaista tappeli tikarilla ja parveitein kassassa, heidän kasvonsa ja päänsä oli pahasti viilekeltä, ja nielu muuta makasi lattialla yhdessä laajassa avotona ja veri vuoti kahakassa löydystä haavoista. Nainen, erään tappelun osapuolena, haavoitettiin vatsaan, joka nyt on sairaalassa. korjattiin parituntia; hänen kasvonsa oli löyry mäskiksi otteellipolla. Kuusi naisea yhdeksästä italialaisesta vietiin sairaalaan, jossa heitä hoiti pieni lääkärimiehistä, jota toista teljettiin putkaan poliisiasemalla.

Ovat kaikki sulkulaisia.

Rocco Leamardoa ja Giuseppe Paggiaroa sitomalla haavoittamasta. Tärkeimmät todistajat, jotka kaikki näkivät tappelun saivat den useita haavoja itsekin, ovat Giuseppe Bagrinello, ruukatalon pitäjä, Miele Puggnola, Donato Puggnola, Joe Canale ja Fedele Rosino. Kaikki nämä ovat katuröyhäisiä ja mikäli poliisi on saanut selville, sulkulaisia toisilleen - veljiä, lankoja ja serkkuja.

Ryhtäkkiä alkoi kello yhdeksän tienoisuun sunnuntai-iltaa. Italialaisen papin antamien tietojen mukaan veljekset Donato ja Miele Puggnola väittelivät, jostaan ja, ei päästen tydyttyään tulokseen, olivat huoneita tikareilla. Toiset huoneasolijat yhtyivät kahakkaan ja kahdeksan miestä tappeli huoneessa, johon he tuskin sopivat. Kaikki miehet olivat

Pala veteen terä vedetty päälläkallasta.

Ensin pelättiin että kaksi haavoittunutta ei toinnu. Molemmilla heistä on syviä haavoja päälässä ja kasvoissa. Puggnolan päikkallon luultiin menneen puhki otteellipullen iskusta. Leikkauksien ympärillä oli neljä mielisäirastan lääkärin, apunaan kuusi haavuria ja useita sairaanhoitajattaria.

"Tämä näyttää kamalammalta kuin sairaalatelletta Eteli-Afrikan," sanoi eräs heistä.

Vaikka mitä puolen katsoi päätä tuli aina ensin lisää haavoja. Erällä oli kaksoista haavaa, joista vuoti verta suunnattomasti. Miele Puggnolan kallasta vedettiin pois pala parveiteen terästä.

Sitten jatkaa Globe kertomustaan selittää että Toronton italialaisten keskuudessa on katkennut toisaan kohtaon, riippuen siitäkin, mistä paikalta Italiaista on kotoisin. Nämä, kahakkoijat ovat tulleet Monteleone. Mitään erityisempää syytä tappelun uli kuitenkin ilmeine kuin että se sai alkunsa juopottelusta.

MUSTAT VOIMAT LIIKKEELLÄ NEWPORTISSA.

Muutamia raitiuseuran maamaria takana vehkeilevät suomalaiset ovat alkaneet kyttyröidä lakolaisia ja sosialisteja vastaan nykyisen kutojan lakon murkakamiseksi.

Newport, N. H., syysk. 20 p. - Täällä pitivät edien illalla jostori raitiuseuran jäsenet pastori Sten manin johdolla kokouksen jossa oli keskusteltu m. m. nykyisestä kutojan lakosta. Kokouksessa oli tultu siihen tulokseen, että lakko on aiheuton, vaatimuskeht liian korkeat ja että kutojan lakko on hyvä. Sosialistien rettelöimähalusta juotukseksi olivat "veljet" lakko sanoneet. Kaiken tämän johdosta oli päätetty ryhtyä toimenpiteisiin sosialistien "kurittamiseksi". Oli päätetty antaa jokaisen sosialistin nimi kaupungin herroille ja työantajille heikotuksella, että heidät pantaisiin ulos koko kylästä.

Sisä juudasohmaan kaikessa ailausmuudessaan! Sitä samalla, jolla työsomalaisemme kunnioittivat itseään joka vuosi tapakien keskiavolaisu, aiheuttanut itsellen häpeät ja tappiot sekä voiton sosialistille. Häpeän puna nousi poskille ajatellen, että löytyä kansalaisuudemme niin alhaisia orja- ja kyttyröselviä, jotka antautuvat tällaisiin juudosteltuihin, työlaitostoverien vainomiseen. Tätä "jesuiittia" emme ihmettele, sillä hänhän tunnetaan tämmöisistä teoista. Hän on täysi kuva keskiaikaisista ammativielästä, joiden tunnuslauseena on "it'karotteu pyhitästä keino." Tässä on tarkoituksella laulun murmurien ja toisinaan laulevien "pinkinpinkin" - häikäilemättä saattaminen. Jos tässä

Taas lakko Edmontonissa

Kaksoisista kaupungin insinööri- ja puhelinosaaston työläistä on mennyt lakkoon vaatiin viiden sentin palkankorotusta tunnilla.

Edmonton, Alta., syysk. 23 p. - Tässä saunua meni noin kaksoisista kaupungin työläistä lakkoon vaatiin viidensenttin palkankorotusta tunnilla. Kaupungin insinööri- ja puhelinosaaston on lakon takia kärsinyt. Insinööriosaaston noin 150 miestä lopetti miään. Nämä olivat n. k. yleisiä työläisiä. Kaupungin puhelinosaatolla 25 miestä myös lakkasi työstä. He olivat lankojen ja kaapelin asettajia.

Nykyisin kaupunki maksaa työläisille 35 senttiä tunnilla. Tämä palkka on "nähtävästi" tyydyttynyt aina viime lauantaihin saakka jolloin alkoi agitatioin korkeamman palkan puolesta. Tällöin päällysmies onnistui miehit pitämään. Tänä aamuna kuminkin suuri joukko lakkasi työstä ja ilmoitti etteivät he palaa työhön ensin kun saavat 35 sentin tuntipalkan. Lakkoilaiset sanovat että he menevät ensien yksityisten kuin kaupungin työhön jos se ei noista palkalla sillä, kuten he sanoivat, kaupungin täytyy olla työnantajansa ihmiseliseimmän yksityisten työnantajia.

Ei, vielä tiedetti mille kamalle kaupungin viranomaiset asettivat lakkoilaita vaatimuksiin nukkumaan, mutta luitavaan on ettei isät heville siihen suostu.

DULUTHIN RAITIOTIELAISTEN LAKKO.

Lakkoilaiset ovat isännistöille esittäneet vaatimuksensa, mutta isännistö vastasi että heillä ei ole mitään sovittavaa.

Duluth, Minn., syysk. 25 p. - Duluthin katuvuorityöläisten unioni teki tänään vaatimuksensa joiden alaisena he palasivat työhön. Vaatimuksiin kuuluu: kaikki nyt lakossa olevat miehet ovat otettavat takaisin työhön ilman boikoteeraamista, paitsi niitä yhdeksää miestä, jotka alkuperäisesti erotettiin, jotka asia on sovitettava ja miehet otettavat takaisin jos he ovat oikeudettomasti erotetut; että työläisten puolustus komitea sallitaan; kompaniaa ei voidita tunnistamaan unionia, saa olla k. avoimien tapojen, mutta ei saa poikkeusaseman asettaa unionia; että työtunnit järjestettävä ettei miesten tarvitse olla kahtaistista tuntia enempi tehtävissä saadakseen maksun 10 tunnista päivästä; että liisipalkkaa ei voidita; että se järjestelmällä korjataan jonka mukaan miesten täytyy olla tehtävissä 10 minuuttia ennen varsinaista määrärajan. Liikkeenjohtaja Warren Kieltänyt näitä vaatimuksia hyväksymään sanon että ei ole mitään

yhteistoimintaa aikaan eri aloilla työskentelevien työläisten keskuudessa. Tämän uuden rakennustyöläisten liiton eränsä asetuksessa säädetään, että yhdelläkään työällä näistä kolmesta ei saada ryhtyä lakkoon ilman toisten lupaa. Mahdollisille lakkoilajille tule tästä uudesta keskitetyistä järjestöistä olemaan varmaankin suuri hyöty, sillä se takaa lujan ja laajan tuen kaikille lakkoilajille, joka jokaisessa työtaistelussa on perin tärkeä.

Torontolainen taas kahveltänyt \$5,000.

Rahastonhoitaja Jack Spencer on saanut neaputtaa mainitun summan ja siten pitkinyt "rajan taakse" turvaan.

Toronto, Ont., syysk. 25 p. - Jack Spencer, Woodbine kilpaajoradan rahastonhoitaja poistui Torontosta maanantai-iltaa massaan enemäinkin \$3,000 hevosilpa-jokteuhille kuluvia rahojia. Rahavallinnik luomattiin kello 8 maanantai-iltaa, mutta kahvelajit oli jo sitä ennen ehtinyt ottaa Yhdysvaltain puolelle menevän juman.

Vancouverin kunnallissivallit.

Vancouverin sosialistit ja unionistit ryhtyivät rummaamaan kunnallivalvoja laittamalla täydellisen onon listan.

Vancouver, B. C., syysk. 21 p. - Läheisessä tulevaisuudessa tulee päteväkäsiksi koko Vancouverin sosialistit ja unionistit laittavat onon ehdokkaansa lähestyvä kunnalliseleä varten. Trades and Labor Councilin kokouksessa eilen illalla oli tämä asia esillä ja council päätti käyttää paikallisten sosialistien puolen asian järjestämistä varten. Council otti tähän askeleen luettuaan parlamentarismin ja sen mainittu toimenpide otettiin suostellaan. Niin pian kun tämä raportti on komitealta saapunut eletään ehdokkaiden valitsemisen ja hyväksymisen. Kedi tullaan nimittämään ehdokkaiksi, ei vielä tiedetty, mutta joka tapauksessa Vancouverin työläiset nimittävät onon ehdokkaansa kunnalliseletoimintoihin ja nostavat ankan vaalituloksen.

Mainittaisena analisee se että paikalliset unionit oivaltavat ryhtyä yhteistoimintaan sosialistien kanssa.

SUURLAKON UHKA ESPANJASSA.

Hallitus aikoo sotilailla-kurittaa niakottelevia rautatieyhtiökeit.

Cerbere, Ranska, syysk. 21 p. - Espanjan hallitus suunnittelee panna liikkeelle niakottelevat rautatieyhtiökeit otakseen avulla. Tämä hallituksen varovaisuus johtuu

Verisiä taisteluita pelätään tapahtuv.

Asena käy yhä uhkavamman ja mellakoiia pelätään tapahtuvan Ulsterin päivänä. Konservatiivit kiiohtavat joukkoja vastarintaan.

Belfast, Iranti, syysk. 25 p. - Suuria sotilaisjoukkoja kuljetetaan Belfastin Ulsterin päivän (t. k. 28 p.) varalta, jolloin tuon maakunnan, itsehallintoa vastustavat konservatiivit allekirjoittavat julistuksen. Pelätään verisiä mellakoiia ja taisteluja tapahtuvan, joten sotaväkeä pidetään valmiina "rauhoittamaan" taistelijat. Dublinin linnausta, päivärajat lähetettiin prikaattikeraali kreivi Licheuille tällaisia tietoja. Hänelle ilmoitettiin että ensimmäinen pataljoona saapuu Belfastin syyskuun 27 p:nä illalla. Belfastin loordipormestari, jonka pyynnöstä näihin toimenpiteisiin on ryhdytty, ilmoittaa myöskin että sotilaita saapuu.

Portadown, Iranti, syysk. 25 p. - Konservatiiviliiton jäsenet toimenpivaan suuren kulkeen. heillä oli paljon kiväärejä mukanaan ja sairaalatarpeita.

Yhdysvalloissa koottu \$20,000 itsehallintoliiton edistämiseksi.

Belfast, Iranti, syysk. 25 p. - Tiedot, että Yhdysvaltain irantilaiset ovat koonneet \$20,000 maanantaina Philadelphiassa itsehallintoliiton edistämiseksi vaikuttavien raivostuista virgiantien kokouksen puhujin Armaghissa. Välikoukko oli suunnattoman suuri ja tuhannet kumeluitvat jännityksellä ja innostuksella kun puhujat tuomitsivat itsehallintoliikkeen yleisesti ja John Reddington seki "dollaridiktatorien" menettelytävät erityisesti.

Tavaramukainen kokeus pantiin toimeen ja siinä tapahtui useita kahnauksia itsehallinnon puolustajien ja sen vastustajien välillä. Orangistien johtajat varottivat puolustalaisten ryhtymästä väkivaltaan enemäkin "passiivinen vastarinta" on osoittanut tehottomaksi, mutta heidän ajokannansa eivät taaskaan välittäneet väkivallasta.

Asena on pahaenteinen ja vakavia selkäuksia pelätään.

Itsehallintoa vastustetaan.

Dublin, Iranti, syysk. 25 p. - Tässä saapuneiden tietojen mukaan on 20,000 Armagh kaartin orangista ja konservatiivisia Ulsteria pitäneet yhteisen kokouksen, jossa on päätetty vastustaa itsehallintoa viimeiseen asti. He olivat kokoontuneet vastaanottamaan Sir Edward Carsonia ja muita konservatiivijohtajia.

Erotetaan itsehallinnon kiivas vastustaja valtakunnanhuu-votosta?

PELKÄÄ NAIKILPAILIJOITA.

Cardiffin lakiseura vastustaa oikeuden myöntämistä naisille harjoittaa asiansajan ammatia.

Cardiff, Wales, syysk. 24 p. - Cardiffin lakimiesyhdistys vastustaa naisten harjoittamista lakimiesammattina. Yhdistyksen vuosikokouksessa tänään kumottiin päätöslause-esitys, että naisille annetaan samat oikeudet harjoittaa lakimiesammattia kuin miehillä on. Kumotussa päätöslauseessa myös vaadittiin yhdistyksen neuvosto kannattamaan parlamentille esitellyä lakiehdotusta, joka antaa naisille oikeuden lain käyttöön. Pääespyksi tähän vastustamiseen sanottiin että naiskilpailu tulisi vahingoittamaan lakimiehiä.

Moisia koulouksia ja oikeuksien halveksumista tekemään se panee leipäkannikka. Tosiaankin oiva järjestelmä.

TAAS KIINALAISIA VANGITU MONTREALISSA.

Kaupungissa on noin kolmetuhatta kiinalaista, joista lähes puolittuhatta tietävästi hankkii elatusensa kumplikymlyksillä.

Montreal, Que., syysk. 24 p. - Poliisitarkastaja O'Keefe teki eilen hyökkäyksen kiinalaisten kaupunginosan ja toimitti kotitarkastuksen uhkapelipaikassa, 44 läntinen Leguachetiere katu, vangitien kaksikymmentä kiinalaista. Oliisi ehkä vouti vangita useampikin jos automobiliin ajuri olisi osannut heit määrättyyn paikkaan mainittuilla kadella, mutta pelurit saivat viisi viranomaisen tulosta ja useita heistä ehti pakeneaan.

Montrealissa on noin kolmetuhatta kiinalaista ja eilen saoni eräs hyvintuottu kiinalainen, joka koettaa antaa poliisii kämpilleiden ja muiden päheiden hävityksessä että lähes puolittuhatta tai vähintään kolmesta kiinalaista elee uhkapelien harjoittamiseksi kiinalaisten kaupunginosassa.

TIMANTTEJA LÖYDETY KONGOSSA.

Brysseli, Belgia, syysk. 25 p. - Belgian Kongossa askettään tehtyjä timantti löytöjä koskevassa raportissa sanotaan että suurimmat löydöt tehtiin Kasai-joen kunnassa, lähellä portugalilaisen alueen rajan. Sieltä on kotoja kaivouhyitä, joka yhdistää belgialaisten yhtion ja newyorkilaisen Ryan yhtion, ottanut kuusitasia näytetty. Kivet, jos eivät lieneäkään niin arvokkaita kuin Kimberley kaivannossa, jotka Englannin kapitalistit riistivät buurisodassa, ovat kuitenkin arvokkaampia kuin salkalaisessa, elee ja Hindi-Afrikassa löydetty.

Suomen Uutisia.

JUMALANPILKKAUTTU "TYÖLAISUORISOA" VASTAAN.

Tampereen raastinvuorikoude t. k. 5 p:nä pitämässä istunossa oli käsitteyn alaisena ylehen syyttäjän painoylihallituksen käsitystä, nostama juttu "Työlaismuorison" johtokunta vastaan mainitussa lehdessä viime heiskuun 22 ja 23 päivinä julastujen kirjoitusten "Pakanan uni" ja "Jumala" johdosta, jotka Porvoon tuomioikupiti, miltä painoylihallitus oli lausuntoa pyytänyt, pitää jumalaa ja hänen pyhää sananansa pilkkaavana.

Kanteensa sanoi syyttäjän teköväis painoylihallituksen käsitystä ja vaati rangastusta saapuville kutsutuille johtokunnan jäsenille Pekka Lönngrenille, Frans Heinolalle ja Jalmary Myllymäelle, joita viimeainittuja ensiksi mainittu myös edusti, sekä "Työlaismuorison" vastaavalle toimittajalle, Väinö Vankkovalle, rikoslain 10 luvun 1 ja 2 pykälän mukaan. Ilmoitti kutsuneensa myös Vankkojen, ja oli kuulutt että hän vastaa mainitusta lehdestä.

Lönngren lausui omasta ja edustamansa puolesta, että Työlaismuorison o. y:n, jonka johtokunta syyttäjää nyt syyttää, säännöt ovat laillisesti vahvistetut, yhtion toiminnin sääntöjen mukaan rekisteröity sekä vastavaasta toimittajista tehtiin laimnäärimä ilmoitus painoylihallitukselle, joten ihmetteli sitä mikä tässä asiassa johtokunnan jäseniä vaivataan. Vain kunnetta kumottavaksi ja kulu- ja aiheuttomasta oikeuten vaivamaisista.

Vankkoja samoin kumasteli sitä, että hän on haastettu tiete tilaisuuteen, vaikka painoylihallitus on käskieny kumettaa haastettavaksi johtokuntaa vastaan. Ilmoitti olevansa lehden vastavaa toimittaja ja eiki kuuluvansa mainittuun johtokuntaan, joten pyysi päästä juttusta eroon ja kuluja. Jos hänen tyty juttuunsa ruveta vastaanamaan, pyysi lyhyestä vastineen kirjoittamista varjen, kun vasta toisapäivinä siä haasteen ja vasta tällä tustutti kanteeseen.

Syyttäjää vaati, että Lönngren todistaisi viittäensä ja esittäisi selivityksiä siitä, että O. y:s toimii vahvistetuilla säännöillä ja että vastavaasta toimittajasta on tehty ilmoitus painoylihallitukselle.

Lönngren pahemiksi tätä syyttäjän vaatimusta, pitien sitä uutena verukkeena, jota johtokunta tahdotaan vaivata.

Oikeus lykkäsi jutun enemmän käsitteyn ensi lokakuun 5 p:nä, jolloin vastaajien on tultava saapuville 20 markan sikon halla ja syyttäjän hankkikoon siksi selityksen lehden vastavaasta toimittajasta t. - K. L.

HOSJAINOFFILAISET PAINOKANTEET.

"Yhdenvertaisuuslain" loukkaa.

Kamala kahakka Torontossa

Jaopottelu seurasi ankara tappe-
luryhtästä, jossa käytettiin
parveitaitia, nuijia, olutpullo-
ja ja kakemalasia "kipuranto-
ja".

Yhdeksän italialaista haavoitutti,
kuusi heistä viettiin sairaalaan:
kaksi kuollessaan. Kuusi
tappelijaa vangittiin.

Viimeksi meille saapunut, maan-
nantaina t. k. 23 p:nä ilmestynyt
Toronto Globe kertoo:
"Kaksi italialaista on tottettu
lukkoon taas Agnes kadun po-
lisiasemalla ja kaksi muuta va-
rallessa tilassa St. Michaelin
sairaalassa kun eilen illalla tapahtu-
tti pienenä ruokaloissa, 103 University ave., hirvii tappelu, jossa
käytettiin parveitaitia, tikare-
ja, pukoja, nuijia ja olutpullo-
ja. Kahta poliisiammalta olevista
syytettiin haavoittamisesta ja toiset
on pidetty todistajiksi tuosa-
an ankarammassa ja verisimmäs-
sä otelussa mikä koskaan on ta-
pahtunut Toronton ulkomalaisien
keskuksessa.

Viini poliisi murtantui pienen-
talon, jossa asuu parikymmen-
kunta italialaista, saapuen sinne
juuri kun vendetta (verikosto)
kaikessa kauheudessaan oli täydes-
sä käynnissä. Neljä italialaista
tappeli tikarilla ja parveitaitien
kanssa, heidän kasvonsa ja
päänsä oli pahasti viilkehtely, ja
neljä muuta makasi lattialla yhdessä
lajissa avutona ja veri-
vuoti kahakassa löydyttä haavo-
ista. Nainen, erään tappelun
osaottaneen vaimo, joka nyt on
sairaalassa, korjattin perustusta;
hänen kasvonsa oli löyry mäsiksi
olutpulloilla. Kuusi noista yhdestä
italialaisesta viettiin sairaalaan,
jossa heitä hoiti pieni lääkä-
riryhmä, ja toiset teljettiin put-
kan poliisiammalla.

Ovat kaikki sukulaisia.

Rocco Leambardoa ja Giuseppe
Paggiera syytettiin haavoittami-
sta. Tärkeimmät todistajat,
jotka kävivät nähtävällä tappelu-
sa, den useita haavoja itsekin, ovat
Giuseppe Bagrinello, ruokatalon
pitäjä, Mielele Pagnola, Donato
Pagnola, Joe Canele ja Fedele
Rosino. Kaikki nämä ovat ka-
tuutalaisia, ja mikäli poliisi on
saanut selville, sukulaisia toisil-
leen — veljiä, lankoja ja serkku-
ja.

Rytäkää alkoi kello yhdeksän
tienoissa sunnuntai-illana. Ita-
lialaisen papin antamien tietojen
mukaan veljeiset Donato ja Mielele
Pagnola väittelivät jostain
ja, ei päästen tyydyttävään tol-
kseen alkoivat huutoa tikareilla.
Toiset huonossalasti yrittivät
hakkauttaa ja kahdeksan miestä
tappeli huonossa, johon he tuskin
sopivat. Kaikki miehet olivat
juoneet olutta koko päivän. Poliisi
ei löytänyt viinoja, mutta latti-
alla oli useita tynjiä pulloja, joita
ilmeisesti oli käytetty aseina.
Tulkin kertomuksen mukaan, mo-
lemmat vangittiin useita viikkoja
haavoittamisesta; he ovat jättä-
neitä koloiksi.

Kun viini haavoittuneita oli viet-
ty sairaalaan, löysi poliisi sangen
ala Joe Canele, jonka piä ja
kaula oli pahasti viilkehtely; vetä
vuoti ruusasta, joten hänetkin
siivitti vieti sairaalaan. Vaaral-
leimain haavoittivat Giuseppe
Paggiera ja Mielele Pagnola.

Pala vetseen terä vedetty päs-
kallasta.

Ensin pelättiin että kaksi ha-
vottuneista ei toinnu. Molemmat
heistä on syvää haavoja päälä-
sa ja kasvossa. Pagnolan
pääkallon luultin menneen pu-
hi olutpulloin iskusta. Lelu-
pöydän ympärillä oli neljä mieli-
sairaan lääkärin, apunaan kuusi
haavuria ja useita sairaanhoit-
jattaria.

"Tämä näyttää kamalammalta
kuin sairaalalta Eteli-Afrikas-
sa," sanoi eräs ihmis.

Vaikka mikä puolen katsoi päs-
ti tuli aina ensin lähtöä. Eräällä
oli kaksitoista haavaa, joista
vuoti verta suunnaattomasti.
Mielele Pagnolan kalla vedeti-
ttiin pois pala parveiteitten te-
rää.

Sitten jatkaa Globe kertomus-
taan selittää että Toronton ita-
lialaisten keskuksessa on katko-
rutta toisiaan kohtaan, riippun-
sittain, mikä paikalta Italialai-
sien on kotosiin. Nämä, kaha-
kotijat ovat tulleet Monteleone-
sta. Mitään erityispääsyä syy-
ttiä tappeluun ei kuitenkaan ilme-
ne kuin että se sai alkunsa juopu-
telusta.

MUSTAT VOIMAT LIKKEL- LÄ NEWPORTISSA.

Muutamattainuuseen naama-
rien takana vehkelevät suoma-
laiset ovat alkanet kyttyä
lakkolaisia ja sosialisteja vastaa-
nan nykyisen kutojan lakon
murkumaisiksi.

Newport, N. H., syysk. 20 p. —
Tällä pitiävät eilen illalla jotkut
raituuseen jäsenet pastori Ste-
manin johdolla kokouksen, jossa
oli keskusteltu m. n. nykyisestä
kutojan lakosta. Kokouksessa
oli tultu siihen tulokseen, että
lakko on aiheuton, vaatimukset
liian korkeat ja että kutojan ase-
ma on hyvä. Sosialistien rette-
löimästä johtuneeksi olivat
"veljehet" lakon sanoneet. Kaiken
tämän johdosta oli päätetty ryhty-
ä toimenpiteisiin sosialistien
"kurittamiseksi". Oli päätetty
antaa jokaisen sosialistin nimi
kaupungin herroille ja työntä-
ntäsi kehoituksella, että heidät pan-
tatsiin ulos koko kylästä.

Sisä jousuhdossa kaikessa a-
lastumotuksessa! Sitä samaa,
jolla toisuuksillemme kunnosti
vetoa joku vuosi takaperin
keskivoittoa, aiheuttaen isel-
leen häpeät ja tappiot sekä voin-
to sosialistille. Hiipein pona nou-
se poikkeile ajatellema, että löy-
tyä kansalaismaiseen niin alai-
sista orja- ja kättyrsieluja, jotka
antautavat tällaisiin juudesteh-
viin, työläistoveriensa valnoime-
sen. Tätä "jousittua" emme
ihmettele, sillä hähnen tunnetaan
tämäntapaista toista. Hän on
täysi kuva keskiaikaisesta amme-
telijästä, joiden tunnetusta ma-
ma on oli "tarkoitusta pyhitetty
käytö".
Tässä on tarkoituksena la-
kon murtamisen ja toisijälle-
viin "piispaenkin" — nikkä-
pellele saatamisen. Joe tässä
onnettomuutensa, niin voisi siitä
olla hyvä korvaus avustajille. Kei-
not senään ovat liian typeriä,
jotka ahoastaan saatavat kyt-
tjänänsä turmoion. — Raivaaja.

CHESTER JORDAN MUR- HATTU.

Boston, Mass., syysk. 24 p. —
Chester Jordan, joka tuomittin
kuolemaan siksi että hän murha-
si vaimonsa neljä vuotta sitten,
siipoi runnin ja veti sen ark-
kuna, murhattiin alkhuutolan,
valtion vankeilassa, Charlestownis-
sa, tänä aamuna kello 12:14.

Taas lakko Edmontonissa

Kaksmatka kaupungin insinööri-
ja puhelinasotien työlläiset on
mennyt lakkoon vastien viiden-
sentin palkankorotusta tunnilta.

Edmonton, Alta., syysk. 23 p. —
Tämä aamuna meni noin kak-
simatka kaupungin työlläiset lakkoon
vastien viiden sentin palkan-
korotusta tunnilta. Kaupungin
insinööri- ja puhelinasot on la-
kon takia kärsinyt. Insinööri-
asot on noin 160 miestä lopetti
työnsä. Nämä olivat n. k. yleisiä
työläisiä. Kaupungin puhelin-
asotalla 25 miestä myös lakkasi
työstä. He olivat lankojen ja
kaapelin asettajia.

Nykyisin kaupunki maksaa työ-
läisille 35 senttiä tunnilta. Tämä
palkka on "nähtävästi" tyydyttä-
nyt aina viime lauantaihin saakka
jolloin alkoi agitaatio korkeam-
man palkan puolesta. Tällöin
päälyysien onnistui miehet päs-
mään. Tämä aamuna kummin-
kuuri joku lakkasi työstä ja il-
motti etteivät he palaa työnsä en-
nenkuin saavat 35 sentin tun-
tupalkaa. Lakkolaiset sanoivat et-
te he menevät ennen yksityisten kuin
kaupungin työhön jos se ei nousta
palkkaa sillä, kuten he sanoivat,
kaupungin täytyy olla työntä-
ntänsä ihmiselliseen yksytisiä
työntantajia.

Ei, vielä tiedetä mille kannalle
kaupungin viranomaiset asetu-
vat lakkolaisien vaatimuksiin näh-
den, mutta luultavasti on ettei isäit
hevillä siihen suosta.

DULUTHIN RAITIOTELAI- TEN LAKKO.

Lakkolaiset ovat isännöille esittä-
neet vaatimuksensa, mutta isän-
nöt vastasi että heillä ei ole
mitään sovittavaa.

Duluth, Minn., syysk. 25 p. —
Duluthin katuvuorityöläisten
uusi teki tänään vaatimuksensa
joiden alaisena he palaavat työ-
hön. Vaatimuksien mukaan: kaik-
ki nyt lakkoon olevat miehet ovat
otettavat takaisin työhön ilman
boikoteeraama, paiti niitä joi-
deksiä miestä, jotka alkuperäi-
sesti erotettiin, jotka asia on so-
veltettava ja miehet otettavat takai-
sin jos he ovat oikeudettomasti
erotetut; että työläisten puolustus
komitea sallitaan; kompannia ei
vaidita tunnustamaan uniota, saa
olla k. k. avonainen työpaika, mut-
ta ei saa poikkeusasemaan asettaa
uniota; että työntunni järjestä-
tään ettei miesten tarvitse olla
kahtatoista tuntia enempi tehtä-
vissä saadakseen maksun 10 tun-
nista päivästä; ja että lakkopalk-
ka ei vaidita; että se järjestetään
korjataan joku mukaan miesten
työnsä olla tehtävässä 10 minuut-
tia ennen väränsä määrääksä.
Liikennejohtaja Warren kiläsi
yhtiön vaatimuksia hyväksy-
mistä sanon että ei ole mitään
sovitettavaa.

INDUSTRIALISMIN ILMA- UKSIA.

Kolme eri rakennusaloilla toimiva
uniota on yhtynyt keske-
näiseen liittoon Clevelandissa,
keskäläksien siten paremmin
työläisteleissä työntajia vastaa-
nan.

Cleveland, Ohio, syysk. 20 p. —
Tämän kaupunkia silta- ja rauta-
rakennustöilyläisten uni ja mura-
rien järjestä seki neoketokien
kättyjän uni on yhtynyt liit-
toon tarkoituksella saada kiinteä

yhysteistointia aikaan eri aloilla
työkettelevien työlläisten kesku-
ksessa. Tämän uuden rakennus-
työläisten liiton erinäiset asetu-
ksat säädettiin, että yhdelläkin
työallalla näistä kolmesta ei saada
ryhtyä lakkoon ilman toisten lu-
maa. Mahdollisella lakkotaitoilu-
le tulee tästä uudesta keskitetystä
järjestelmästä olemaan varmaan-
kin suuri hyöty, sillä se takaa lu-
jan ja laajan tuen kaikille lakkoi-
le, joka jokaisessa työtehtäisessä
on perin tärkeä.

Torontolainen taas käh- veltänyt \$5,000.

Rahastointaja Jack Spencer on
saanut seipattua mainitun sum-
man ja sitten pötkinyt "rajan-
taakko" turvaan.

Toronto, Ont., syysk. 25 p. —
Jack Spencer, Woodbine kilpa-
ajordan rahoitustoijia poistui
Torontosta maanantai-illana mu-
assaan enemmälleen \$3,000 he-
voskippa-ajokululle kuuluvia ra-
hoja. Rahavälittäjä huomattin
kello 8 maanantai-illana, mutta
kähveltäviä jo jo sitä ennen ehi-
nyt ottaa Yhdysvaltain puolelle
menevän junan.

Vancouverin kunnallis- vaalit.

Vancouverin sosialistit ja unioni-
stit ryhtyivät runnaamaan kun-
nallisaaleja laittamalla täydellisen
oman listan.

Vancouver, B. C., syysk. 21 p. —
Lähiesä tulevaisuudessa tulee
päätettäväksi joku Vancouverin
socialistit ja unionistit laittavat
ovat ehdokkaansa lähestyviä kun-
nallisaaleja varten. Trades and
Labor Councilin kokouksessa ei
ollut illalla oli tämä asia esillä ja
council päätti kättyä paikallisten
socialistien puolesta asiain järjes-
tämistä varten. Council otti tämän
askeleen luettuaan parlamentti-
portin, jossa mainittu toimenpi-
re otettiin esillä. Niin pian kun
tämä raportti on komitealla sa-
puntu aletaan ehdokkaiden valit-
seminen ja hyväksyminen. Kotä
tullaan nimittämään ehdokkaiksi,
ei vielä tiedetä, mutta joka tapauk-
sessa Vancouverin työlläiset ni-
mittävät ovat ehdokkaansa kun-
nallisuottoitoin ja nostavat an-
karan valitustien.

Maininteseita ansaitsee se että
paikalliset uni otavaltat ryhtyä
yhteistoimintaan sosialistien kans-
sa.

SUURLAKON UHKA ESPAN- JASSA.

Hallitus alkoo sotilla kirituttä
niokettelevat rautatietyöläisiksi.

Cerbero, Ranska, syysk. 21 p. —
Espanjan hallitus suunnittelee
panna liikkeelle niokettelevat rau-
tatietyöläisiä sotailan avulla. Tä-
mä hallituksen varovaisuus johtuu
sillä kun Catalonian rautatietyö-
läiset päättivät mennä lakkoon
ensivikolla kompanniaan kiläty-
dyttä suostumusta työlläisten va-
atimuksiin. Työlläiset vaativat työ-
ja palkkojaan korjautsa.

Hallitus pelkää että nykyinen a-
senna voi nopeasti kehittyä kova-
masta kättyäviä yleislaakoksi.
Espanjan hallitus näyttää ap-
noivan Ranskan Brindian rakente-
työtä: kättyä sotailaaleja "raute-
tietyölä", nurjettamiseksi lakkota-
pauksia. Kun miustaan Bri-
and panti sotaväken lakkosa
ollet rautatietyöläiset ja siten ta-
kain entiseen ammatissa.

Verisiä taisteluja pelätään tapahtuv.

Asena käy yhä uhkaavamaksi
ja mellakoi pelätkään tapahtu-
van Ulsterin päivinä. Konser-
vatiivit kiiohtavat joukkoja
vasterintaan.

Belfast, Iranti, syysk. 25 p. —
Suuria sotilaskoukkoja kuljete-
taan Belfastin Ulsterin päivän
(t. k. 28 p.) varalta, jolloin tuon
maakunnan, itsehallintaa vastas-
tavat konservatiivit allekirjoit-
tanut julkutuksen. Pelätään verisiä
mellakoi ja taisteluja tapahtu-
van, joten sotaväkeä pidetään val-
miina "rauhotoitama" taistei-
tella. Dublinin linnasta, päiviras-
tosta lähetettiin prikaatierikraali
kreivi Gleichenille tällaisia tieto-
ja. Hänelle ilmoitettiin että en-
simäinen pataljoona saapuu Bel-
fastin syyskuun 27 p:nä illalla.
Belfastin leordiormestari, jonka
pöytäsoissa näihin toimenpiteisiin
on ryhdytty, ilmoittaa myöskin
että sotilaita saapuu.

Portland, Iranti, syysk. 25 p. —
Konservatiiviklubin jäsenet
toimenpanivat suuren kulkeen.
heillä oli paljon kirsärejä muka-
naan ja sairaalatarpeita.

Yhdysvalloissa koottu \$20,000 it-
sehallintoliikkeen edistäm-
seksi.

Belfast, Iranti, syysk. 25 p. —
Tiedot, että Yhdysvaltain iranti-
laiset ovat koonneet \$20,000 ma-
nantai-illalla pidettävissä itsehal-
lintoineen edistämiseksi vaikut-
tanut raivostavasti orangistien
kokouksen puhujain Armaghissa.
Välikokko oli suunnattoman suu-
ri ja tuhaant kummittelivat jämi-
tyksellä ja innostuksella kun pu-
hujat tuomitivat itsehallintoliik-
keen yleisesti ja John Redmonin
seksi "dollaridiktatuurien" me-
nettellytävät erityisesti.

Tavannakainen kulkee pantiin
toimeen ja siinä tapahtui - useita
kannakkoja itsehallintoa puolus-
tajien ja sen vastustajien välillä.
Orangistien johtajat varottivat
puolalaisien ryhtymässä väki-
valtaan ennenkuin "passiivisen
vastustaria" on osottautunut te-
hottomaksi, mutta heidän ajok-
kaansa eivät takaisin välittäneet
varoitukseita.

Asena on pahenteinen ja vaka-
via selkkauksia pelätään.

Itsehallintaa vastustetaan.

Dublin, Iranti, syysk. 25 p. —
Tänne saapuneiden tietojen mu-
kaan on 20,000 Armagh kauntin
orangista ja konservatiivia Ulsterin
pitäneet yhteisen kokouksen,
joissa on päätetty vastustaa
itsehallintoa viimeiseen asti. He
olivat koonneet vastanotta-
maan Sir Edward Carsonia ja
muita konservatiivijohtajia.

Erotaanko itsehallinnon kiivas vastusta jalkaväenmuu- vostosta?

Lontoo, syysk. 25 p. —
Viime aikoina on erittäin paljon pohdit-
tu mitä huhuja, joiden mukaan
Englannin (liberalinen) minis-
teristö on aikaisessa esittäjä kunin-
kaalle että Irannin itsehallinnon
kiivas vastustaja, konservatiivi
Sir Edward Carson erotettaisiin
vallankumouksesta hallitus-
vastaisen politiikkansa takia ja
asetettaisiin syytteenne toteut-
tamatun yhtymästä kun-
nen pääministeri Gladstone aikoi-
naan syytti Irannin nationalis-
tia johtaja C. S. Parnella (v.
1881). Varmaa tietoa ministeris-
tön alkeista ei kuitenkaan ole.

PELKÄÄ NAISKILPAILI- JOITA.

Cardiffin lakieura vastustaa oi-
kuden myöntämistä naisille
harjoittaa asianaajan am-
matia.

Cardiff, Wales, syysk. 24 p. —
Cardiffin lakimiehydyistä vastus-
tusta naisten harjoittamasta la-
kimiesamasta. Yhdistyksen
vuosikokouksessa tänään kun-
nottiin päätöslause-esitys, että
naisille annetaan samat oikeudet
harjoittaa lakimiesamattia kuin
miehillä on. Kumotussa
päättöslauseessa myös vaiditi-
ttiin yhdistyksen neuvofo kan-
nattamaan parlamentille esitet-
tyä lakiehdotusta, joka antaa
naisille oikeuden lain käyttöön.
Pääsyyksi tähän vastustami-
seen sanottiin että naiskilpailu
tulisi vahingoittamaan lakimie-
hiä.

Maisia kolkouksia ja oikeuk-
sien halveksimusta tekemään
se patee leipäkannikka. Tosi-
aankin oiva järjestelmä.

TAAS KIINALAISEA VANGIT- TU MONTREALISSA.

Kaupungissa on noin kolmetuhat
kiinalaista, jotka lähes po-
luittahita tietyiksi hankkii e-
lätuksensa kämpyläksillä.

Montreal, Que., syysk. 24 p. —
Poliisitarkastaja O'Keefe teki
eilen hyökkäyksen kiinalaisten kau-
punginosaan ja toimitti kotitar-
kastuksen uhkappelpaikassa, 44
läntinen Leguethierie katu, van-
giksi kaksikymmentä kiinalaista.
Ojisi eheki voitu vängita useampi-
kin jos automobiili ajuri olisi
osannut heti mielärättänyt paik-
kaan mainittu kadulla, mutta
pelurit saivat vihiä viranomaisien
tuloista ja useita heistä eheki pake-
neaman.

Montrealissa on noin kolmetu-
hatta kiinalaista ja eilen sanoi e-
räs virantunnettu kiinalainen, jo-
ka koettava antaa poliisin kämp-
lipesien ja muiden pahedien hävi-
tyksessä että liies puolittuhita
tai vähintään kolmeastaa kiina-
laista eheki uhkapelin harjoittami-
seksi kiinalaisten kaupunginosa-
sa.

TIMANTTEJA LÖYDETTY KONGOSSA.

Brussels, Belgia, syysk. 25 p. —
Belgian Kongossa äskettäin teh-
tyä timantitölytyä koskevassa
raportissa sanotaan että suurim-
mat löydöt tehtiin Kassa-piiri-
kunnassa, lähellä portugalilaisten
alueen rajaa. Sieltä on metsä- ja
kaivosyhtiö, joka yhdistää belgia-
naisen yhtiön ja newyorkilaisten
Ryan yhtiön, ottanut kuusias-
taa näytettä. Kivet, jos eivät
llemään niin arvokkaita kuin
Kimberley kaivannoissa, joita
Englannin kapitalistit ristiävät
burinoidessa, ovat kuitenkin ar-
vokkampia kuin sakalaisessa, e-
telle ja Imini-Afrikassa löydetty.
Englantilaiset minnerit esittävät
ovat myöskin tehneet monta tär-
keitä löytöä Katanga-piirikunnas-
sa ja piennoplii löytöjä Muten-
dale-joen varrella.

OIKEUSJUTTU C. P. R. KOMP- PANIA VASTAAN.

Toronto, Ont., syysk. 25 p. —
Mrs. Florence Ross, Fort William-
ista, nosti tänään vahingonkor-
vauksut Canadian Pacific kom-
pania vastaan mielenä kuole-
man johdosta, joka kuoli lähellä
Nepigon kesk. 14 p.

Suomen Uutisia.

JUMALANPIIKKAJUTTU
"TYÖLAISUUSORISO"
VASTAAN.
Tampereen raasturivoukouden
t. k. 5 p:nä pitämässä istunnessa
oli käsitteily alaisena yleisen
syyttäjän painoyhdistyksen käsi-
kystä, nostama juttu "Työläisuo-
rison" johtokunta vastaan maini-
tussa lehdestä viime kesäkuun
22 ja 23 päivinä julustajien kirjoit-
tusten "Pakanan uni" ja "Juma-
la" johdosta, joita Porvoon tuo-
moksiopittu, miltä painoyhdistys
on lausunut pyrkänyt, pitää ju-
malaa ja hänen pyrkänsä saapana
pääkavana.

Kanteensa sanoi syyttäjä teke-
vään painoyhdistyksen käsial-
ta ja vaati rangastusta saapuville
kutsutuilleen johtokunnan jäse-
nille Pekka Lönnegrenille, Frans
Heinoelle ja Jalmari Myllymäle-
le, joita viimeainittuja ensiki-
määntu myös edusti, sekä "Työ-
läisuurison" vastaavalle toimitta-
jalle, Väinö Vankkojalle, rikos-
lain 10 luvun 1 ja 2 pykälän mu-
kaan. Ilmoitti kutsuneensa myös
Vankkojen, kun oli kuulut että
hän vastaa mainitusta lehdestä.

Lönnegren lausi omasta ja edus-
tamansa puolesta, että Työläis-
uurison o. y:n, jonka johtokun-
ta syyttäjä nyt syyttää, säännöt
ovat liiallisesti vahvistetut, yhtiön
toimintoi sääntöjen mukaan re-
kisteröity seki vastaavasta toimitt-
ajasta tehtiä laimaaääräsi ilmoit-
tus painoyhdistykselle, joten ih-
metteli sitä mikä tässä asiassa joh-
toiminnan jäsenä väitetaan. Vati
kannetta kumottavaksi ja kulu-
ja aiheuttamasta oikeuten vaiva-
misesta.

Vankkoja samoin kumusteli si-
tä, että hän on haastettu tähän ti-
laisuuteen, vaikka painoyhdistys
on käskentyn kaikissa nostettavak-
si johtokunta vastaan. Ilmoitti
olevansa lehden vastaavasta toimitt-
aja eikä kuuluvansa mainittuun
johtokuntaan, joten pyrki päästä
juttusa eroon ja kuluja. Jos hänen
tyttö juttusa ruveta vastaamaan,
pyysi lykkäystä vastineen kirjoit-
tamista varten, kun vasta toista
päästä sai haasteen ja vasta tääl-
lä tuntuu kanteeseen.

Syyttäjä väitti, että Lönnegren
todistaisi vastassa ja esittäisi sel-
vitelyä siitä, että O. y:ä toimii
vahvistetuilla säännöillä ja että
vastaavasta toimittajasta on tehty
ilmoitus painoyhdistykselle.

Lönnegren paheksi sitä syyttä-
jän vaatimusta, pitiän sitä uutena
veruekkena, jolla johtokunta tah-
dotaan vaivata.

Oikeus lykkäsi jutun enemmän
käsitteilyä ensi lokakuun 5 p:nä,
jolloin vastaajan on tullava sa-
puvulle 20 markan sakon avulla
ja syyttäjä hankkikoon siksi selityk-
sen lehden vastaavasta toimittajasta
tu. — K. L.

HOSJAINOFFILAISSET PAINO- KANTEET.

"Yhdenvertaisuuslain" loukkaa-
misesta.

T. k. 2 p. oli Kajaanin raasturin
oikeudessa käsiteltävänä syyte,
jossa yleinen syyttäjä, vikaalei
Forselius vastasi edustavasta Ka-
ajaan lehdessä lehtävaltaale toimit-
tajalle rikoslain 16 luv. 8 §:n mu-
kaan lehdessä 56 ja 58 alle olleen
kirjoituksen "Yhdenvertaisuusla-
ki ja kunnan viranomaiset!" joh-
dosta, syyttään myöskin valtio-
petoksesta.

Vastaaja oli itse saapuvilla,
huomauttaen puheensa olevan kir-
joitus.

(Jatkoa 3:llä sivulla.)

TYÖKANSAA

siisä suomalaisen lehti Cana-
dian, työväenliikkeen kansain-
laista julkaisua, josta on nyt
tunnettuja ja laillisia julkaisuvä-
lineitä.

TOIMITUS JA KIRJURIT
316 Bay Street,
Postilokki:
Port Arthur, Box 516, Ont., Can.
Puhelin:
Konttori 402 North,
Toimitus 402 North.

Toimittajat:
M. Hall, J. Molanen
Yrjö Mäkelä, K. Alatalo.

Liikkeenjohtaja
(Manager)
John Orvainen

TILAUSHINNAT
Canadassa ja Yhdysvalloissa:
Vuosi \$5.50
Puoli vuotta 2.75
Kolme kuukautta 1.00

Suomen ja muunmaailloille
Vuosi \$4.50
Puoli vuotta 2.25
Kolme kuukautta 90

Ilmoitushinnat: 25 sanaa vii-
kottain. Keskustaan ja vuosittain
tunnettuja julkaisuvälineitä.
Ilmoitusta annetaan muualla 10
prosentin alennuksella.

**Ilmoitusta annetaan 50 prosen-
tin korotus.**

Nimenmuutokset maksaa
\$1.00 kerta ja kerta \$1.50.
Avoliittolainaukset \$1.00 kerta,
\$1.50 kerta (etuisuus) \$1.50.
Kerta \$2.00. Syntymäilmoit-
tukset \$5. kerta, 75c kerta.
Kuolemalla ilmoitukset \$1.00 kerta,
\$1.50 kerta.

Asiamiehille ja tilaajille
ilmoitustilauksia ja tilaajien on mu-
stettava, että heidän asiamiehin-
nallista viikon perästä siitä kun
laus on konttorille saapunut.

Työkansa (The Worker)
the only Finnish newspaper in
Canada, devoted to the interests of
working people. Published
every day except Sunday and sta-
tutory holidays. By
The Finnish Publishing Company
Limited.
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business
Office:
316 Bay Street, P. O. Box 516.
Phone:
Office 402 North,
Editor 402 North.

Advertising rates: 25 cents for
column inch. Considerable reduc-
tion on monthly and yearly ad-
vertisements. News-advertisements 10
cents a line. For advertisements
on front page 25 per cent increase.

Extended the statutory postal
privileges on the 9th day of
1912.

UNION LABEL
PRINTED AT

— Kapitalistiselle yhteiskun-
tajarjestelmälle ovat ominaisia
pienien vähemmistön hyvin-
vointi ja suuren enemmistön
köyhyys, pienien vähemmistön
tietoisuus ja suuren enemmis-
tön tietottomuus, ja sentähden
se on kurja järjestelmä.

— Minä tuen tuomitsemisen
vankilain julkaisun työtönnä
kultakelevalle miehen, joka
luin eteeni tuodan, sanon Ru-
gan poliisitoimari tuomies-
saan erään siirtolaistuksesta
syytetyn miehen kaukaudesta
linnaan. Tämän tuomari tar-
joitisi nähdä „senäillää kar-
tuuksen”. Me tulemmme tuomit-
semaan koko tämän järjestel-
män ja sen tyhmät tuomarit
tarpeettomina.

TOVERI V. BOMAN
palasi lännettä, jossa hän on
liikennut Työkansan asioilla,
ja matkusti samaa kyytiä „Mas-
saan” jossa hän nykyään asu-
taa. Kaikkiaan teki toveri Bo-
man kappoja Työkansan har-
vaksi noin yhdellätoista tuhan-
nellä dollarilla. Lämpi se-
lostus Bomanin matkasta tulee
ens viikolla.

**PRESIDENTI CHAMBER-
LINEN TYÖVÄLITÄJÄNSÄ.**
Grand Trunk rautatieyhtiön
presidentti Chamberline on jo
viennyt yhden jünälänsä rautai-
senkattajien lännettä ja on
päättänyt jatkaa tätä värväystä

omaisella ja rautatieyhtiön tieli-
villä tämän yönänsä, mutta
sillä huomatella he ovat voine-
nauksena niin raa’an sydä-
metönnä, joiden he tietävät jout-
uvan mitä suurimman karai-
myksen alaisiksi neljän talvi-
kuukauden aikana.

TRUSTEIN RASITTAMA
CANADA.

Lontoo Daily News ei ollen-
kaan epäile sanossaan että Ca-
nada on trustien rasittama. Ca-
nadalaissilla, jotka ovat yhtey-
dessä yhden lään loisen valuen-
sa olevan poliittisen puolueen
kanssa, on tapana ylläillä ja
kehua monikert. paremmuutta
kansan eteläisten naapuriansa
rinnalla, mutta silloin kun he-
lä lähestyy kysymyksiä missä
tolla on sijainti nähdä ja kor-
valla, nämä „yläistä sankarit”
kietäytyvät, että Canadian ei tra-
stia rasita. Daily News on ylä-
tyllisesti oikeassa selostukses-
saan. Meillä on hedelmällis-
tyksiä, joka kotoheta hedelmän-
naita niin korkealle, että se sei-
köhyn työläisen ystävistä he-
delmävintona. Meillä on hil-
trusti, lihtrusti, putavara-
trusti, jautohtrusti ja sementti-
trusti. Lähes jokainen hyödy-
te tässä maassa on trustien tuo-
tama juri samoin kuin suures-
sa naapurimaassammeekin ra-
tiin toisella puolella. Ne eivät
rahallisesti voi olla niin rik-
kaita kuin ovat Yhdysvaltain tuo-
ti, mutta suhteellisesti verrat-
tu asukasluvuun, ne ovat yhtä
voimakkaita poliittisesti. Jotkun
„moderateaattori” syyttävät Can-
adan hallitusta siitä, ettei se
ei yrittänyt nähdä ehkäistä näi-
den monopolien kehitystä ja
niiden ansuutuksia, mutta selai-
nen puhe on hullutella äärim-
maisuuteen asti. Heidän oma
puolueensaakin, missä se on
voimassa, ei tee, eikä voi tehdä
paremmin, kun se ei ole heidän
vallanansa. Suuret korporati-
onit ovat panneet miehet lain-
laatuja ja poliitikot ovat sil-
loin pakotettuja suojelemaan
heidän etujaan. Elleivät he tee
sillä, heidän poliittinen elämänsä
loppuu hyvin lyhyeen. Onnet-
tomuudeksi he eivät ole vielä
päässeet selville siitä, mitä
kuka, jollain se tapahtuu, ei lie-
ne enään kaukana.

**Enslannin työväen parla-
mentti.**

(Omalla kirjenvaihtajalla.)
(Jatkoa edell. n:roon.)

Ramsay Macdonaldin puhe.

Työväen puole on teidän
tytärne ja ei aine hulaamu-
nalla takasin teidän syyt-
tönnä. Me olemme eriytys-
te täynnä toivoa ja iloa siitä, et-
tä ammattiliitoiden jäsenluvu-
on kasvanut viime vuotena.
Parlamentin alahuoneessa ei
voi olla voimakasta työväen-
puoluetta, ellei ole voimakkaita
ja toimivia ammattioita. Parla-
ment, ulkopuolella. Me emme
tehdi teidän työtänne; te ette
voi tehdä meidän työtämme.
Työväenluokan tehtävän täytyy
jatkautua taloudelliseen ja
poliittiseen työhön ja ainoas-
taan taloudellisen voiman kaut-
ta, joka vaikuttaa työvoimassa
ja poliittisen voiman kautta, jo-
ka toimii parlamentin kautta,
työvästösä saavuttaa oman va-
pautensa.

Viimeisten vuosien tapaukset
ovat osoittaneet viisaksiksi työ-
väen puoleen perustaminen.
Te ette voi ryhtyä lakoon il-
man, että hallitus ei sekautuisi

huomassa julkii työväenluokan
vaatimuksia.

Yöväen parlamentin
toimintaa katsoen Osbornen
tuomio on suuri isänsä. Jos me
työväemme olemme jonkun la-
isen poliittisen puolueen si-
jainti, niin se ei ole, eikä me-
llä me työväemme ei meidän
poliittisella työtönnä ylä-
tylläisen jonkun toisaalta, me-
vällä, niin se ei merkitse mitään.
Jos me olemme ty-
tyyväisiä siihen, että meidän eh-
dokkaittemme valitukut mak-
sa, ne miehet, joita vastaan
meidän on taisteltava teollisuus
taisteluissamme, niin se ei mer-
kitse mitään.

„Mutta jos me aioimme rak-
tusta järjestön, jos me aioimme
maksaa ehdokkaittemme kul-
ut, jos me aioimme maksaa
palkkaa parlamentin alahuo-
neessa — päätätyllä työväen-
edustajajoukkoelle — niin sil-
loin Osbornen tuomio merkit-
see kaikkea mahdollista siitä,
se voi merkitä. Minä tunnustan
rehellisesti ja avoimesti, et-
tän viimeisten kolmen tai nel-
jän vuoden ajalla me olemme
pitäneet poliittista järjestö-
työtä kauheimpien seuraus-
sien uhatessa ja mahdollisim-
man epäsuorissa oloissa.

Parlamentissa, olisi ollut
paljon helpompaa kuin, et työväen
puoleen jäsentä, mikä määrä
sillä nyt on, ellei Osbornen-
tuomio olisi ollut olemassa.

„Poliitikot parlamentin al-
ahuoneessa tietävät, että Osbor-
nen-työmiöillä he haavoittavat
työväenliikkeen poliittista si-
stua. Minä onnitellen teitä
ja, jos minä voin puhua edus-
kuntaryhmän puheenjohtaja-
na, ylistän tähän yksimielisyy-
destä, jota te olette osoittaneet
Osbornen-työmiöitä kohtaan.

„Me olemme taistelleet hir-
veiden vaikeuksien alaisena,
mutta tulevassa kuussa me as-
tammme itsemme uudella as-
seella — työväen sanomaleh-
dellä työväenpuoleen viralli-
sella äänenkannattajalla, ja
sillä meidän asemaamme
unioiden jäsenistölle ja suurille
äänenistä joutukoille. Sinä
„Daily Citizen” tulee olemaan
„Työväenpuole on itsenään
puole. Työväenpuoleen täytyy
pyyryä itsenäisenä puolue-
ena. Mutta minä tahdon tehdä
sillä aina muistamaan, että mil-
loin me seisomme itsenäisenä
parlamentissa, silloin on kaksi
puoluetta, jotka haavoittavat ääni-
ämme. Kun te huudatte meitä
alas, niin muistakaa, että itse
naisia puoluetta voi käyttää
opposition. Teillä on hallitus
yhdellä puolella ja oppositio-
ni toisella puolella ja me olem-
me niiden välillä. Meitä arvos-
tellaan, jos me olemme halli-
tuksen kanssa, mutta jos me
menemme oppositionin kanssa
meille nauretaan.

„Minä tunnustan ettei poliiti-
kassa ole paljon kunniaa. Tois-
sa päivänä oli suuri keskuste-
lu yksikamarisesta hallitus-
muodosta Irlannille. Oppositio-
ni, vastoin kaikkia heidän pe-
raatteitaan, päätti äänestää yh-
den kamarin puolesta, ei sillä,
että he uskovat siihen, mutta
sillä kun he tahtoivat kukaista
itsellinhinnon. Me laidoimme
suoraa äänestystä yksikama-
riusyksymyksessä: oppositio-
ni ei sallinut meidän saada si-
tä. Päätehtävänä oleva nimel-
linen kysymys oli: yksi vai
kaksi kamaria hallitus
Irlannille; todellinen kysymys
oli itsehallinto vai ei itse
hallinto Irlannille. Poliittika
meille on todellista; poliittika
on vaarallista. Minä johdin
puoluetta silloin — ja tulen te-
kemään sitä edelleenkin — to-

tyy-olla vastakkain tällaisen a-
seman kanssa päivä päivällä ja
sillä ei ole rehellistä työväen-
puoluetta ellei se tee täten. Ai-
nonnilla me pyydämme, on vä-
hänempää julkaisuvälineitä, vä-
hän enempi solidarisuutta, vä-
hän enempi kyytiä, vähemmän
meidän vaikkokautta meidän
omien ammattiliitoidensa saami-
nen kokemuksien kanssa ja
ylimmän kaiken, vähän enempi
kannattusta, että voitaisiin lii-
tää työväenpuoleen jäsenluvu-
parlamentissa. Kun niin ta-
pahtuu, niin voimme laskea e-
nempi päärjyitä teidän jalkoi-
himme, teidän poliittisten te-
dustajien teot ja toimel para-
mentin alahuoneessa; me kyy-
nemme sanomaan: me olemme
menneet etemmäksi ja etem-
mäksi kohti vapautustamme.
Me kyynelemme antamaan tei-
le enempi rohkeutta, enempi
voimaa jällelle oleviin taistelui-
hin, jotka on taisteltava maan
työväenluokan työlläksellise-
vaatimuksiksi.”

Osbornen tuomion kumo-
misvaatimus puolesta, jota
Ramsay Macdonald on pal-
loinut, on mennyt kongressiin
1,808,000 äänillä ja vastaan 39,
000. Päätös meni vielä niinkin
pitkälle, että vaati puolueen
vastustamaan kaikkia lakeja,
jotka eivät anna ammattiliitoi-
lle täyttä valtaa kontrolloera-
ta ja käyttää rahastonsa kun-
ka itse haluavat.

(Jatk.)

Syryt hinnoit.

Kullantointa ja trusti.

Tärkeimpiä kohtia skandina-
vialaissa työväenkongressissa
valtiopäivämies Erik Palmstjär-
nen esitteli: „Kallista ajasta ja
trusteista”. Sillä seurattiin mil-
vikalimalla mielikuvilla. E-
sitteliä silloin päässä seura-
va.

Puhuja huomautti ensin kaa-
vasta leijontuomasta elantoku-
sammisen nousun vuoksi useissa
kapitaalisien talouden omaavissa
maissa. Pöytänsä on et mitenkään
taho riittä elantokustannuksiin
Keksiksemmen kenoja tuota u-
hkaava vaaran vastaan on meidän
tarkkaan opittava tuntemaan sen
syyt.

Puhuja kävi sitten toisinaan
vartelamaan tavarin hintoja ja ni-
kollisia palkkoja viime aikoina.
Englannissa osotti tilasto 1911
vuoden palkkain tuottoa nimek-
kään kova, yli palkkain v. 1900.
kun taas elintarpeiden hinnat o-
vat nousseet 10 prosentilla sitte
vuoden 1900. Todellinen palkka
on niin ollen pienentynyt ja suuret
jättiläistaloust on vain työvä-
enluokan itsenäisyyttä vastaan pu-
kaksissa. Saksa on 40 neri ta-
varelain hinnannousu 1896 — 1907
kokoista 42 prosenttia ja yksi
sitten elintarpeiden 22 pros. Saksa-
laiset ammattiyhdistykset näyttä-
vät kuitenkin onnistuneen ei ainoas-
taan suojelemaan työläisiä tullen
vähän palkan alentumisesta, vaan
myöskin kotohamaan heidän hy-
vinvointiaan. Tanakassa näyttä-
vät palkkain nousu ja hintain ko-
ruutuminen vastaavan toisioan.
Roimassa näyttävät työväenluo-
kan tulot nousseen siihen määrään,
etteivät elinoloit ole suorastaan
huonoituneet. Suuri osa väestö
sitten kuitenkin oloissa, jotka
vastaavat mitä suurimpia kietä-
tyksiä elintarpeiden suhteen.

Tilasto on sangen surettava. Ky-
täänä yllä. Priiviet asiantun-
neat ovat tosin jossain yhteyteis-
sä maassa aiheuttanut äkillisen he-
tään huononemista, mutta pääasi-
alla vaikuttavain voimain hin-
nastavetuisia täytyy nähtävästi
olla kansainväliset luometta: O-

hintoihin on vielä ratkaisematon
kysymys, mutta että se niihin vai-
kuttaa, on tuskin kiellettävissä.

Mitä trusteihin tulee arveltiin
jo 1500-luvulla, että renkaiten
muodostaminen ja monopolisyy-
tykset olivat suurena aynä la-
vattomien hinnannousuina. Viime
hinnoitusta lisääntyä samaten
myöskin yksikamerialla muutu-
misen kilpailun kannalta mono-
polisyyteiksi. Esimerkiksi o-
soitti puhuja miten trusten muo-
dostaminen vaikuttaa hinnannou-
sa. Päämmissä ei ensi ole yhtään
moneen elintarpeeseen, niihin mo-
nopolien hinnoittelu ei vaikuta-
ta.

Ukalutetta ehkä on mennä mää-
rittelemään kullantointaan lii-
sääntymistä ja, trusten vaikutus
hintavaihteluihin. Kuitenkin on
otaksuttava, että ne yhdessä vai-
kuttavat tullipalveluä markkinoi-
sen hinnankorotamiseen, mikä on
huomattavissa hintavaihteluissa.

Mitä kenoja on sitten niiden
vaarain liittämiseksi, jotka u-
hkaavat työväenluokkaa? Työväki
olisi myyty ilman voimakkaita am-
mattijärjestöjä. Siksi on niistä pi-
dettävä huolta. Kaikki hajuamme,
jokainen aikal syndikalismi ko-
hti on pukausta mielettömyyttä,
silloin täytyy yhteiskunnallisesti
sokoaansäyntyneekin nähdä
kuinka tarpeenvaativaa on to-
meipenilleen ryhtymien omaisuuden
taotsemiseksi.

„Toinen seikka on että monopo-
lytismista etujen yhteyden yhteen-
liittämä pääoma on useissa maissa
tulot todelliseksi vaaraksi yhteis-
kunnalliselle kansanvalalle. Jo ei
tähdäntä osaa sukupolven jän-
kestinällä taisteltava valloitetun
poliittisen kansanvalan nemytään
niin ponnistettava tien tasoi-
tamiin taloudellisesti la-
kansavallalla, sosiaalidemokratialle, otta-
malla valtion omaisuuden kyyti-
miksi, joiden avulla kapitaliit hel-
posti tulee yhteiskunnalle ylivoi-
maiseksi.

Sitten yhtly, lopetti puhuja,
taistella kallista asia vastaan so-
siatidemokratian työväenliikkeen
koko maailman kietäytävään taiste-
lun taloudellisen ja valtiollisen
vapauden puolesta. Jokainen me-
nesteys valtiollisissa vaaleissa, kaik-
ki ammatillisen solidarisuuden
vahvistaminen, tarjoo suurempia
mahdollimuksia kaikin ajan val-
tuksiksi, joiden avulla vastustam-
voiman lisäämiseksi ja yhteiskun-
nan uudeksi muodostamiseksi, jo-
ka kautta tuottanut kokonaas-
dessaan saatetaan tarvittavissa pal-
loissa.

Täällä sitten monasti näyttä-
tti palkkain ja arvastamattoman
eset voivat tunnustaiseä häiritä
liikettä, kun karkaisemattom-
main rohkus pöytä. Mutta se,
joka on hyvin ymmärtänyt, ettei
työväenluokan omakseen ottama
maailmanhistoriallinen tehtävä tuo
suoritetuksi muutamissa harvoissa
kysymyksissä, vaan vaatii
miehopulien innokasta työtä, ottaa
vain oppia hetken kokemuksista
ja jatkaa työtynsi ponnistelujaan.
Kantokäynnin ei hän kadota ni-
kyytiään päämäärää.

Kullattaja itsepuolustuksen ni-
mi on järjestymisen luonnontu-
mista onkin osoittanut kyynevänsä
kietäytävään tässä aetä. Puhuja
muistutti Ruotsin osuustoimien
liikkeen taisteluista sokerrustien,
margariniinirengasta ja o. s. va-
sallan. Määrityllä alallaan on osu-
toiminta oikea keino hintain al-
haalla pitämiseen. Tullivaltioissa
ovat myöskin tulliparantukset
luonnollinen keino kullattajain etu-
jen valvomiseksi.

Niin pitkälle kuin tullivaltioissa
dämmän vaikutusta ulottuu, on
to keino käyttökelpoinen ja siksi
on luonnollisesti käytettävä. Mut-
ta tässä on raja olemassa. Trustit
kansainvälisyvät ja juni viime

panemaan hintain järjestelyyn,
kun hintavaihtelu ei ensi toimi
siinänsä, niin saataisi aikaa
hintain asettumien sellai-
seksi tasolle, että tasapaino sy-
tyä kysynnän ja tarjonnan välil-
le.

Tätä järjestelyä ei kuitenkaan
voi pitää kysymyksen lopullisena
ratkaisuna. Monia vaikeuksia lii-
tyy sellaiseen järjestelyyn. Ylä-
kustusta päästäin palkkoluova-
vuuksilla, monopolisyytysten teke-
misellä valtion omaisuudella. Si-
ten pääsee valtio palasta kato-
samalla kertaa kullattajain paras-
ta ja pitää huolta tuottajain oi-
keutettujen vaatimusten täytty-
misestä. Saavutettua myöskin se-
tu, että vastuu hallinnosta kuu-
luisi samalle tekijälle, mikä hin-
nain määrää.

Moni seikka puhun monopolien
yhteiskunnallistamistun puolesta.
Kun tutkii yhteiskuntaa vi-
lailaissa, kuin se on, huomaa, että
kolmas osa yksityistomistajista o-
maa 700 mk. vähemmän ja siten
omistaa vain 1 prosenttia kansa-
kunnan kaikista yksityisten si-
äsin kokoonlunetta pääomasta,
mutta että kolmas osa kullaa ylä-
della kolmasosaanalle väestöä.
Silloin täytyy yhteiskunnallisesti
sokoaansäyntyneekin nähdä
kuinka tarpeenvaativaa on to-
meipenilleen ryhtymien omaisuuden
taotsemiseksi.

„Toinen seikka on että monopo-
lytismista etujen yhteyden yhteen-
liittämä pääoma on useissa maissa
tulot todelliseksi vaaraksi yhteis-
kunnalliselle kansanvalalle. Jo ei
tähdäntä osaa sukupolven jän-
kestinällä taisteltava valloitetun
poliittisen kansanvalan nemytään
niin ponnistettava tien tasoi-
tamiin taloudellisesti la-
kansavallalla, sosiaalidemokratialle, otta-
malla valtion omaisuuden kyyti-
miksi, joiden avulla kapitaliit hel-
posti tulee yhteiskunnalle ylivoi-
maiseksi.

Sitten yhtly, lopetti puhuja,
taistella kallista asia vastaan so-
siatidemokratian työväenliikkeen
koko maailman kietäytävään taiste-
lun taloudellisen ja valtiollisen
vapauden puolesta. Jokainen me-
nesteys valtiollisissa vaaleissa, kaik-
ki ammatillisen solidarisuuden
vahvistaminen, tarjoo suurempia
mahdollimuksia kaikin ajan val-
tuksiksi, joiden avulla vastustam-
voiman lisäämiseksi ja yhteiskun-
nan uudeksi muodostamiseksi, jo-
ka kautta tuottanut kokonaas-
dessaan saatetaan tarvittavissa pal-
loissa.

Täällä sitten monasti näyttä-
tti palkkain ja arvastamattoman
eset voivat tunnustaiseä häiritä
liikettä, kun karkaisemattom-
main rohkus pöytä. Mutta se,
joka on hyvin ymmärtänyt, ettei
työväenluokan omakseen ottama
maailmanhistoriallinen tehtävä tuo
suoritetuksi muutamissa harvoissa
kysymyksissä, vaan vaatii
miehopulien innokasta työtä, ottaa
vain oppia hetken kokemuksista
ja jatkaa työtynsi ponnistelujaan.
Kantokäynnin ei hän kadota ni-
kyytiään päämäärää.

Kullattaja itsepuolustuksen ni-
mi on järjestymisen luonnontu-
mista onkin osoittanut kyynevänsä
kietäytävään tässä aetä. Puhuja
muistutti Ruotsin osuustoimien
liikkeen taisteluista sokerrustien,
margariniinirengasta ja o. s. va-
sallan. Määrityllä alallaan on osu-
toiminta oikea keino hintain al-
haalla pitämiseen. Tullivaltioissa
ovat myöskin tulliparantukset
luonnollinen keino kullattajain etu-
jen valvomiseksi.

Niin pitkälle kuin tullivaltioissa
dämmän vaikutusta ulottuu, on
to keino käyttökelpoinen ja siksi
on luonnollisesti käytettävä. Mut-
ta tässä on raja olemassa. Trustit
kansainvälisyvät ja juni viime

iltana oli haallillamme ilman-
jossa suurimpana ohjelmako-
merona esitettiin näytelmä
kappale „Kilhaus” suuren vä-
vartain hyvin. Oli myöskin il-
velyä, joka sai nauruhermost
herille. Lykkyä tykö ja enempi
sellaisia, niin kyllä joukkos
haallin kokoonantu. Yleisöä
ilmanasta oli \$56.63.

15 p. l. k. on ohjelmakokou-
sella. Vastedes pidettiin
ohjelmakokoukset jokaisen
kuukauden kolmantena sunn-
tana. Muistakaa toverit sa-
paa joukolla ohjelmakokous-
tiin, koska ette te pidä velvo-
luseutunne saapua vastaasi-
sin työkokouksiin.

Kirjenvaihtaja.

VANCOUVER, B. C.

Pahetakuisia!

Täten lausuu Vancouveri a
s. osasto n:o 2 ankaran pahet-
sumisen „Työmiehen” menet-
telyn johdosta „Työkansan”
kohtaan. Työmies kietäytynyt
julkaisemasta Työkansan il-
moituksia. Tuo teko, jota
puoluehden taholta toista pu-
luelteta katoaan, on ennen
kulumaloin tapaus sosialis-
tien liikkeen historiassa.

Työkansa kampaalle elämä
ja kuoleman vaiheilla, säil-
mättömin porvarien ahdistus-
mana, joka selkää on tunnettu
Työmiehen promentteille niin
kun muillekin, mutta siitä huo-
lilmatä annetaan isku siitä huo-
lalta josta sitä kaikkien vi-
hemmän voiti odottaa. Pako-
ta tulee epäilleksi, että sillä
Työmiehessä ollaan liitossa Ca-
nadan porvarien kanssa Työ-
kansan niitiamiseksi hengillä.

Moisen menettelyn vuoksi o-
sasti luultu nousuvan vastala-
seiden myrskyn kautta märe-
nen, vaan hiiksautakaan ei o-
le kuulunut Luonnollisista niin
ollen ovat kaikki valtiollialan
hyväksyneet Työmiehen hävit-
tönnä menettely.

Jos noin on asian laita, niin
herra varjele Yhdysvaltain ja
Canadian s. s. liikettä, mikä on
sen tulevaisuus.

Onko puoluehden samojen
liikelaiken alaisina kuin ylä-
lötkin työväenliikkeen kustan-
nusliikkeissä? Jos niin on, niin
eikä tuo ole epikoikka, joka on
korjattava? Sitä parempi mit-
kipm.

Eikähän jo olisi aika todene-
lä, että yhdistää tämän mantere-
n sosialistit kustannusliikkei?
Suorastaan hävitönnä häiri-
mielisiä on moimen peli puolue-
n vankinman ja vanhimman
kustannusliikkeen taholta, bi-
koita ja horjuvinta kohtaan.

Toivomme etteivät Työmie-
hen „pinessenot” unohtaisi
kysymystä piness-kummeensa
niinkuin nyt on käynyt.

Vai eikö Työkansa teidän
miehistänne olekaan sosialis-
tinen lehti? Onko teistä sama
tekevä onko sitä olemassa ei
ei? Tai onko tarkoitus raivata
toinen pöytä tieltä ja sitte valloit-
taa sen laidunmaasta.

Vancouverin s. osasto n:o 2
puolesta

Urho I. Teppo.

Pyydetään muitakin lehtiä
julkaisemaan tämä, etenkin
Työmiestä.

Edelsen johdosta voimme
huomauttaa, että kysymykseen
oleva asia on jo sovitettu
miehen ja Työkansan liikkei-
den kesken. Työmiehessä har-
kittuun menettelyyn ei
hennin huomautta menete-
leensä väärin ja tarjostavat
tehoja, jotka ovat tasapaino-
set ja sopivat meille hyvin.
Tästä vastustin niinhin mi-
hyvällä suostuttavan, joten
mä on al right — Työkansa

Lännettä.

GREENVALLEY, ALTA.

**Greenvalley n. s. osaston va-
rjainnen kokous** pidettiin t. k.
8 p:nä, jossa palkkakannalta
muuttamattoman rahastonho-
lun tilalle valittiin L. Karlson
ja keskusteltiin osastoamme
koskevista asioista. Keskustel-
tiin jo ensienkin puheena ol-
leista arpaisten pidosta ja
tulista siihen päätökseen, että
se on huomattavasti jos mieli on
haallin saada sellainen kumto-
niä talvelkin voidaan siellä
kokoonota. Valittiin toimikun-

Urho I. Teppo.

Pyydetään muitakin lehtiä
julkaisemaan tämä, etenkin
Työmiestä.

Edelsen johdosta voimme
huomauttaa, että kysymykseen
oleva asia on jo sovitettu
miehen ja Ty

Posti	1.35
Pääli vuote	1.75
Kolme kuukautta	1.00
Suomen ja maamme aikomalle	
Posti	1.50
Pääli vuote	2.25
Kolme kuukautta	1.40
Ilmoitushinnat: 25 senttiä pal- stutetuista. Kuukausi ja vuosilom- ituksesta tuttu alku. Ilmoitus- tusta uutisten muualla 10c. Rivit. Ilmoituksista etusivulla 50 prosen- tia korotus.	

Näkemysluottolaitokset mak- sa 11.00 kerta ja 3 kerta 1.50	
Avioiltoilmoitukset 11.00 kerta, 2 kerta 2.00. — Syntymäilmoit- ukset 60c. kerta, 75c. 2 kerta. — Kuolemien ilmoitukset 11.00 kerta, 1.50 2 kerta.	

ASIANMIKKEILÄ JA TALAJALAT
Asiamiehen ja tilaajan on muu-
tettava, että heidän aikansa saapum-
aan ilmeisen perästä siitä kun
lause on koostettu saapumista.

Työkanan (The Workpeople)
the only Finnish newspaper in
Canada, devoted to the interests of
working people, and published
every day, except Sunday and sta-
tutory holidays.
The Finnish Publishing Company
Port Arthur, Ont.

Editorial and Business
Office
316 Bay Street, P. O. Box 516.
Phone:
Office 402 North.
Editor 402 North.

Advertising rates: 25 cents for
column inch. Considerable reduc-
tion on monthly and yearly adver-
tisements. News advertisements 10
cents a line. For advertisements in
front page 50 per cent increase.

Extended the statutory postal
privileges on the 9th day of April
1912.

— Kapitalistiselle yhteiskun-
tärjestykselle ovat ominaisia
pienen vähemmistön hyvin-
vointi ja suuren enemmistön
köyhyys, pienien vähemmistön
tietoisuus ja suuren enemmis-
tön tiedottomuus, ja sentähden
se on kurja järjestelmä.

— Minä tulen tuomitsemaan
vankilaan jokaisen työttömän
kuljeskelevan miehen, joka mi-
nun eteen tuodaan, sanoi Re-
ginan poliisimiesi tuomitse-
maan erään siirtolaissuudesta
syytetyn miehen kuukaudeksi
linnaan. Tämänkin tuomari tar-
vitsi nähdä „seinällä kirjoit-
uksen“. Me tulemme tuomit-
semaan koko tämän järjestel-
män ja sen tyhmyt tuomarit
tarpeettomina.

TOVERI V. BOMAN
palasi tänään, jossa hän on
liikunnut Työkansan asioilla,
ja matkusti uudestaan kyytiä. „Mas-
san“ jossa hän nykyään asus-
taa. Kaikkiaan yksi toveri Bo-
man kauppoja Työkansan hy-
väksi noin yhdellätoista tuhan-
nella dollarilla. Lähempi se-
lostus Bomanin matkasta tulee
ensi viikolla.

**PRESIDENTTI CHAMBER-
LINE TYÖNVALITTAJANA.**
Grand Trunk rautatieyhtiön
presidentti Chamberline on jo
viidenty yhden jünalstin rautai-
en rakentajia hänelle ja on
päättänyt jatkaa tätä värystä
siksi kun hän on tyydyttynyt
tarpeensa. Tämän kesän ai-
kana on ammatillatodottomien
työläisten luku lisääntynyt useil-
la tuhansilla Albertassa ja Bri-
tish Columbiassa ja tuleva tal-
vi näille miehille näyttää kii-
kaalta muulla, mutta ei kir-
kaalta. Miehien on tuotu elon-
korjuuseen noin kahden kuukau-
den työtä varien ja tait rau-
tateiden rakennuksilla keskälä
korkeintaan marraskuun lop-
puun. Maan on silloin kuten ta-
vallista, täynnä työllisiä työ-
läisiä, ja tänä vuonna työttömi-
en luku näyttää olevan tavallista
ta suurempi. Molemmat vira-
n-

kanssa, on tällä ylipellillä ja
kehua monikert parruunuk-
siaan elolaisten napuunien
rinnalla, mutta silloin kun heit-
tä lähestyy kysymyksellä mies,
jolla on silmät nähdä ja korvat
kuulla, nämä „yllyvät sankarit“
kieltävät, että Canadian ei trus-
tit rastiä. Daily News on työ-
dellisesti oikeassa selostukses-
saan. Meillä on hedelmätusti,
joka kohottaa hedelmän hin-
nat niin korkealle, että se se-
köyhin työläisen ääniästä he-
delmävirovasta. Meillä on hil-
lustru, tilustru, puutavaras-
trusti, jauhostru ja sementti-
trusti. Lähes jokainen hyödy-
ke tässä maassa on trustiön tui-
tama jouti samoin kuin suures-
sa naapurimaassammekin rai-
jan toisella puolella. Ne eivät
rahallisesti voi olla niin rik-
kaita kuin ovat Yhdysvaltain tui-
tut, mutta subteellisesti verrat-
tuna astuslukuun, ne ovat yhtä
voimakkaita poliittisesti. Jotkut
„moderaateista“ syyttävät Cana-
dan hallitusta siitä, ettei se
ole yrittänyt lähikästi näiden
monopoliin kehitystä ja
niiden anastuksia, mutta sellai-
nen puhe on hulluttu äärim-
mäisyyteen asti. Heidän oma
puoleensaakaan, missä se on
voimassa, ei tee, eikä voi tehdä
paremmin, kuin se ei ole heidän
vallassaan. Suuret korporati-
onit ovat panneet miehet lain-
lantajankuntin ja liittoparlamen-
tiin ja poliitikot ovat sil-
loin pakotettu suojelemaan
heidän etujaan. Elleivät he tee
sitä, heidän poliittinen elämänsä
loppuu hyvin nopeasti. Onnet-
tomuudeksi he eivät ole vielä
päässeet selville siitä, mutta
aikea, jolloin se tapahtuu, ei lie-
ne enään kaukana.

— „Mutta jos me aiomme rak-
tata järjestön, jos me aiomme
maksaa ehdokkaillemme kut-
t, jos me aiomme maksaa
palkkaa parlamentin alahuone-
sta“ — päättävälle työväen
edustajajoukkoelle — niin sil-
loin Osbornen tuomio merkit-
see kaikkea mahdollista mitä
se voi merkitä. Minä tunnustan
rehellisesti ja avoimesti, ettei
viimeisten kolmen talvi nel-
jän vuoden ajalla me olemme
pitäneet poliittista järjestö-
ämme kauheimpia seurauk-
sien uhassa ja mahdollisim-
man epäsuoruisuissa olois-
sa. Parlamentissa olisi ollut
paljoa enemmän kuin oli työväen
puoleen jäsentä, mikä määrä
sillä nyt on, ellei Osborne-tuo-
miota olisi ollut olemassa.

— „Poliitikot parlamentin ala-
huoneessa tietävät, että Osbor-
ne-tuomiolla he haavoittavat
työväenliikkeen poliittista si-
vustaa. Minä onnitellen teitä
ja jos minä voin puhua edus-
kuntaryhmän puheenjohtaja-
na, ylistän teitä yksimielisesti
tiedettä, jota te olette osanneet
Osborne-tuomiota kohtaan.“

— „Me olemme taistelleet hir-
veiden vaikeuksien alaisena,
mutta tulevassa kuussa me as-
estamme itsemme uudella a-
seella — työväen sanomaleh-
dellä — työväenpuoleen viralli-
sella äänenkannattajalla. Joka
puolellaan meidän toimimme
ja selittäm meidän asemaamme
olomme jäsenistölle ja suurille
äänenajajien joukoille. Siinä
„Daily Citizen“ tulee olemaan.

— „Työväenpuole on itsenäi-
nen puole. Työväenpuoleen
täytyy pysyä itsenäisenä puolu-
ena. Mutta minä tahdon teitä
tulla aina muistamaan, että mil-
loin me seisomme itsenäisiä
parlamentissa, siellä on kaksi
puolta, jotka haluavat ääni-
ämme. Kun te huudatte meitä
alas, niin muistakaa, että itse-
näistä puolta ei voi käyttää
oppositiosta. Teillä on hallitus
yhdeksi puolella ja oppositio-
ni toisella puolella ja me olem-
me niiden välillä. Meitä avos-
teellaan. Jos me olemme halli-
tuksen kanssa, mutta jos me
me olemme oppositiosta kanssa
meille nauretaan.“

— „Minä tunnustan ettei politi-
kassa ole paljon kunnia. Tois-
sa päivänä oli suuri keskuste-
lu yksikamarisesta hallitus-
muodosta Irannille. Opposi-
tion, vastoin kaikkia heidän pe-
riaatteitaan, päätti äänestää yh-
teen kamarin puolesta, ei sitä
että he uskoivat siihen, mutta
sillä kun he tahovat kukistaa
itsellinsä. Me tahdoinme
suoraa äänestystä yksikama-
risuuskysymyksessä; oppositi-
on ei sallinut meidän saada si-
tä. Päätettiin lähtä oleva nimel-
linen kysymys oli: yksi vai
kaksi kamarin hallitus
Irannille; todellinen kysymys
oli itsehallintoa vaikeo ei itse-
hallintoa Irannille. Poliittika
meille on todellista; politiikka
on vaarallista. Minä johdin
puolta silloin — ja tulen te-
kemään sitä edelleenkin — to-
dellisen eikä nimellisen politii-
kan puolta.“

— „Työssä meidän on myöskin
muistettava, että toisella puo-
lella teitä meillä on ja jo tois-
ella puolella villit eläimet. Pö-
sytelemme poisea suusta me
voimme joutua villien eläinten
kitaan. Meidän täytyy pysyä
tällä keskellä teitä. Meidän
täytyy pitää suunimme työ-
dellisesti suuina; ei nimelli-
sesti, mutta todellisesti suora-
na. Meidän täytyy kohdistaa
katseemme päämäärään eikä
sallia työntä itseämme syv-
tään siitä.“

— „Parlamentissa meidän täy-
-

kitse mitään.
— „Mutta jos me aiomme rak-
tata järjestön, jos me aiomme
maksaa ehdokkaillemme kut-
t, jos me aiomme maksaa
palkkaa parlamentin alahuone-
sta“ — päättävälle työväen
edustajajoukkoelle — niin sil-
loin Osbornen tuomio merkit-
see kaikkea mahdollista mitä
se voi merkitä. Minä tunnustan
rehellisesti ja avoimesti, ettei
viimeisten kolmen talvi nel-
jän vuoden ajalla me olemme
pitäneet poliittista järjestö-
ämme kauheimpia seurauk-
sien uhassa ja mahdollisim-
man epäsuoruisuissa olois-
sa. Parlamentissa olisi ollut
paljoa enemmän kuin oli työväen
puoleen jäsentä, mikä määrä
sillä nyt on, ellei Osborne-tuo-
miota olisi ollut olemassa.

— „Poliitikot parlamentin ala-
huoneessa tietävät, että Osbor-
ne-tuomiolla he haavoittavat
työväenliikkeen poliittista si-
vustaa. Minä onnitellen teitä
ja jos minä voin puhua edus-
kuntaryhmän puheenjohtaja-
na, ylistän teitä yksimielisesti
tiedettä, jota te olette osanneet
Osborne-tuomiota kohtaan.“

— „Me olemme taistelleet hir-
veiden vaikeuksien alaisena,
mutta tulevassa kuussa me as-
estamme itsemme uudella a-
seella — työväen sanomaleh-
dellä — työväenpuoleen viralli-
sella äänenkannattajalla. Joka
puolellaan meidän toimimme
ja selittäm meidän asemaamme
olomme jäsenistölle ja suurille
äänenajajien joukoille. Siinä
„Daily Citizen“ tulee olemaan.

— „Työväenpuole on itsenäi-
nen puole. Työväenpuoleen
täytyy pysyä itsenäisenä puolu-
ena. Mutta minä tahdon teitä
tulla aina muistamaan, että mil-
loin me seisomme itsenäisiä
parlamentissa, siellä on kaksi
puolta, jotka haluavat ääni-
ämme. Kun te huudatte meitä
alas, niin muistakaa, että itse-
näistä puolta ei voi käyttää
oppositiosta. Teillä on hallitus
yhdeksi puolella ja oppositio-
ni toisella puolella ja me olem-
me niiden välillä. Meitä avos-
teellaan. Jos me olemme halli-
tuksen kanssa, mutta jos me
me olemme oppositiosta kanssa
meille nauretaan.“

— „Minä tunnustan ettei politi-
kassa ole paljon kunnia. Tois-
sa päivänä oli suuri keskuste-
lu yksikamarisesta hallitus-
muodosta Irannille. Opposi-
tion, vastoin kaikkia heidän pe-
riaatteitaan, päätti äänestää yh-
teen kamarin puolesta, ei sitä
että he uskoivat siihen, mutta
sillä kun he tahovat kukistaa
itsellinsä. Me tahdoinme
suoraa äänestystä yksikama-
risuuskysymyksessä; oppositi-
on ei sallinut meidän saada si-
tä. Päätettiin lähtä oleva nimel-
linen kysymys oli: yksi vai
kaksi kamarin hallitus
Irannille; todellinen kysymys
oli itsehallintoa vaikeo ei itse-
hallintoa Irannille. Poliittika
meille on todellista; politiikka
on vaarallista. Minä johdin
puolta silloin — ja tulen te-
kemään sitä edelleenkin — to-
dellisen eikä nimellisen politii-
kan puolta.“

— „Työssä meidän on myöskin
muistettava, että toisella puo-
lella teitä meillä on ja jo tois-
ella puolella villit eläimet. Pö-
sytelemme poisea suusta me
voimme joutua villien eläinten
kitaan. Meidän täytyy pysyä
tällä keskellä teitä. Meidän
täytyy pitää suunimme työ-
dellisesti suuina; ei nimelli-
sesti, mutta todellisesti suora-
na. Meidän täytyy kohdistaa
katseemme päämäärään eikä
sallia työntä itseämme syv-
tään siitä.“

— „Parlamentissa meidän täy-
-

lajenne, teot ja toimet parla-
mentin alahuoneessa; me kyke-
meään sanomaan: me olemme
menneet etemmäksi ja etem-
miksi kofhi vapautustamme.
Me kykenemme antamaan tei-
le enempää rohkeutta, enempi
voimaa jollellä olevin laitelui-
hin, jotka on taisteltava maan
työväenluokan työdelliseksi va-
pauttamiseksi.“

Osbornen tuomion kuma-
mistatutuksen puolesta, jota
Ramsay Macdonald niin pal-
joa, annettiin kongressissa
1,868,000 ääntä ja vastaan 39,
000. Päättös meillä nyt niinkin
pitkälle että vasti puoleen
vastustamaan kaikkia lakeja,
jotka eivät anna ammattii-
oilille yhtä valtaa kontroleera-
ta ja käyttää rahastonsa kon-
tra itse haluavat.

(Jatk.)

Syyt hintain nousuun.

Kullantoutanto ja trustit.

Tärkeimpiä kohtia kansainvä-
laisessa työväenkongressissa oli
valtiopöytäkirja Erik Palmstjär-
nen esitelmä ”Kallista ajasta ja
trusteista“. Sitä seurattiin mitä
viihikkaimmalla mielenkiinnolla.
Esitelmä sisälsi pääasiassa seura-
vaa:

Puhuja huomautti ensin kaa-
pasta leptomuutosta elatuk-
kannan nousun vuoksi useita
kapitalistien talouden omaisuu-
ksia. Päivän ainoi ei mitenkään
tahdo riittää elantokustannuksiin
Keskäisessä keinona tuota uh-
kaavaa yaraa vastaan on meidän
tarkkaan opittava tuntemaan sen
syyt.

Puhuja kävi sitten toisinaan ver-
tallemaan tavaraan hintoja ja ni-
mellisiä palkkoja viime aikoina.
Englannissa osoitti tilasto 1911
vuoden palkkain tuskin nimeksi-
kään kohoa. Yli palkkain v. 1900,
kun taas elintarpeiden hinnat o-
vat nousseet 10 prosentilla sitte
vuoden 1900. Todellinen palkka
on niin ollen pienentynyt ja suuret
jäljellätaistelu ovat vain työvä-
enluokan itseisilyäyksen pur-
kauksia. Saksaossa on 40-nen eri te-
valajain hinnat vuodelta 1896—1907
kokonaisuudessaan 42.2 prosenttia ja yksin
elintarpeiden 22 pros. Saksa-
laiset ammatihyödykset näyttä-
vät kuitenkin onnistuneen ei aino-
astaan suojelemaan työläisiä tui-
tuksen palkan alentumiselta, vaan
myöskin kohottamaan heidän hy-
vinvointiaan. Tanekassa näyttä-
vät palkkain nousu ja hintain ko-
hoaminen vastaavan toisinaan.
Ruotsissa näyttävät työväenluo-
kan tulot nousseen siihen määrään,
etteivät elinohdot ole muorastaan
huonontuneet. Suuri osa väestöstä
elänee kuitenkin oloissa, jotka
vaativat mitä suurimpia kieltäy-
ksiä elintarpeiden nähden.

Tilasto on sangen uskonto. Ky-
täänä näytti. Britisjet asiantun-
neat ovat jossain yksityises-
sä maassa aiheuttanut äkillisen hin-
tain kohoamisen, mutta pääasi-
llaan vaikuttavain voimain hin-
taivahutlessa täytyy nähtävästi
olua kansainvälistä luonnetta. O-
masta puolestaan arveli puhuja,
että olisi suunattava kaikki huo-
mio kahteen vaikuttimeen, jotka
ovat äärimmäisen syynä hintain
nousuun. Ne ovat kullantoutanto
ja trustit.

Puhuja huomautti hintain nou-
susta 1850—1870, mikä tapahtui
kullantoutannon kuluvaan suu-
raamisen yhteydessä kulkaväen
kokeiluun jälkeen Kaliforni-
assa ja Australiassa. 1870—1890
vähien kullantoutanto ja seurauk-
sena oli voimakkas hintain lasken-
nen. 1894—n jälkeen lisääntyi kul-
lantoutanto ja samalla nousivat
hinnat. Mitä rahaksi löyden
kullan lisääntymisen vaikutusta

Uuskallista ehkä on mennä mää-
rittelemään kullantoutannon lii-
sääntymisen ja trustien vaikutus
hintavaihteluihin. Kuitenkin on
otaksuttava, että ne yhdessä vai-
kuttavat tullipapalle markkinoil-
la sen hinnankohoamisen, mikä on
huomattavissa hintavaihteluissa.

Mitä keinoja on sitten niiden
vaaran välttämiseksi, jotka uh-
kaavat työväenluokkaa? Työväki
olisi myytti ilman voimakkaita an-
mattajajärjestöjä. Siksi on niistä pi-
dettävä huolta. Kaikki hajautunut,
jokainen akei syndikaalinen kofhi
on pahasta mieltämyyttä, kun
kerran on opittu käsitteämään,
kuinka hintain kohoaminen koskee
kaikkia samalla kertaa. Epärii-
miksi täytyy työllisten luokan
solidarisesti tukea toisiansa.

Ulkavaa vaara lähimpänä vuosina
on torinen kylläkin — 1912 hin-
tainnousu ehkä suuremmaksi
kuin koskaan ennen — jotta ei
suinkaan ole työväkeä jättävää
varottamatta olemaan hyökkäimä-
tään ammatihyödykspuolel-
taan. Se on siinäkin tärkeämpää,
kun luja ja yhtenäinen työväen-
järjestö on edellytys länsimään-
nousuun koskva minimipalkkaa ja a-
lainta toimeentulonsa, joiden
ratkaisuja pidetään lähimpään tu-
levaisuuden tehtävänä.

Mutta järjestösuojeluksen ai-
kaanssaamisen ohella on poistetta-
va hintainnousun syyt. Kysymys
arvonmittan järjevästä määrää-
misestä on otettava kansainväli-
sesti ratkaistavaksi. Se voi tapahtu-
sa siilyttämällä kulta arvonmit-
ta tai vaihtamalla se johonkin uute-
n. Edellissessä tapauksessa joh-
dutaan kullantoutannon yhteis-
kunnallisen järjestelyyn kansain-
välisen lain avulla. Toimen keino
olisi arvomitän vapauttaminen
riippuvaisuudesta metallivaro-
nähden. Kansainvälisillä sopimuks-
silla voitaisi määrätä yhtenevän
kullan, joka tulisi uudeksi hyödyn
ja käyttökeinoisuuden mitaksi.

Puhuja ei tähän nähden tahtonut
lausua mitään määrättyä meli-
pöytä, vaan tahoti vaan huomaut-
taa kysymyksen tärkeyydestä.
Kun arvomitän määrääminen on
kansainvälisenä asia, on sitavas-
tointi ainakin toistaiseksi, trustien
uhkaavaa yllyvän vastustaminen
jokaisella maan yksityisenä asia. So-
sialismi tunnustaa trustien talou-
dellisen etevyyden niiden tekniik-
kan nähden, mutta käsittää myös
kysymyksen poliittisen aikaansaat-
tamiin kullantoutantaa vaarat. Nämä ne
on poistettava.

Kullantajain itsepölytyksen ni-
mi on järjestymisen. Onsuotim-
ta onkin osoittanut kykenevänsä
käyttämään tätä aasetta. Puhuja
muistutti Ruotsin osuustoiminta-
liikkeen taisteluista sokeritruista,
margarinirangasta j. n. e. vas-
taan. Määrätyllä alallaan on osuus
toiminta oikea keino hintain al-
haalla pitämiseen. Tullivalvonnat
ovat myöskin tulliparannukset
luonnollinen keino kullantajain e-
tuuden valvomiseksi.

Niin pitkälle kuin tullilainsäädä-
män vaikutusalaan lottout, on
tuo keino käyttökeino ja siksi
se luonnollisesti käytettävä. Mut-
ta tässä on raja olemassa. Trustit
kansainvälisesti ja juuri viime
aikoina ovat kansainvälisesti jär-
jestä suurenti kasvaneet. Yksityi-
sen valtion tullilainsäädäntä ei ni-
tään asda pidä kurissa. Ne ovat tun-
nustuneet yll sen vaikutuspiirin
rajan.

Toisin keinoihin on turvaudutt-
ava. Yhteinen on aikainvähäinen
monopoli. Siinä vastataan trustien
politiikan ja taloudellisten yll-
ten tuntemista ja meillä täytyy
olua tarkastuslaeja niihin näh-
den. Yksi keino on myöskin mon-
opolirytytyt verottaminen. Aino-
astaan poikkeustapauksissa on val-
tion osuustoimintasuorityksiä puo-
luttavista. Sitä vastaan jottu ajus
välttämistä valtion toimeen-

teuttajien vaatimusten täyttämise-
ksi. Saatavataan myöskin se-
ctu, että vastuu hallinnosta kuu-
luu samalle tekijälle, mikä hin-
taintakin määrää.

Moni seikka puhuu monopoliin
yhteiskunnan luottamattomien puo-
la. Kun tirkki työväenkan-
nassa, kuin se on, huomaa, et-
teä kolmas osa yksityisomistajista o-
maa 700 mk. vähemmän ja siten
omistaa vain 1 prosentin kassan-
kunnan kaikista yksityisten ai-
sien kokoomuksesta pääomasta,
joka on ollut kolmas osa kuului yh-
delle kolmannesosaalle väestöstä.
Silloin täytyy yhteiskunnallises-
si sokeana syntyneenkin nähdä
kuinka tarpeensa vaaitaan on toi-
meiteleinä ryhtymien omaisuuden
tasaantumiseksi.

Toinen seikka on että monopo-
lytytyt etujyhtyneiden yhteen-
liittämien päätösten on useissa maissa
tullut todelliseksi vaaraksi yhteis-
kunnallisesä kansanvalalle. Jo ei
tiedotata aivan sukupolvien iän
kestäneillä taisteluilla valloitetun
poliittisen kansanvalan menesty-
nän on ponnistettava tien taistelu-
tamiin taloudellisesä kansan-
valalle, sosialidemokratialle, otta-
malla valtion omaisuuden puo-
lelta, joiden avulla kapitali hel-
posti tulee yhteiskunnalle ylivoi-
maiseksi.

Sitten täytyy, lopetti puhuja,
tiedellä kullista aikaa vastaan so-
sialidemokratian työväenliikkeen
koko mailman käsitteävään taiste-
luta taloudellisen ja valtiollisen
vapauden puolesta. Jokainen me-
neste valtiollisissa vaaleissa, kaik-
ki ammatillisen solidarisuuden
valmistaminen, tarjoo suurempia
mahdollisuuksia kalliin ajan vält-
tämiseksi, joutokojen vastustus-
voiman lisäämiseksi ja yhteiskun-
nan uudeksi muodostamiseksi, jon-
ka kautta tuotanto kokonaisu-
udessaan saatetaan tarvitsia pa-
vелеmaan.

Tsiheen saatana monasti näyt-
tä pitkästä ja avistamattomat
esteet voivat satunnaisesti häiritä
liikettä, kln karkaisemista
lain rohuksa pettä. Mutta se,
joka on hyvin ymmärtänyt, ettei
työväenluokan omakseen ottama
mailmanhistoriallinen tehtävä tui-
suoitettui muutamissa harvoissa
vuosikymmeniä, vaan vaatii
miehien innokasta työtä, ottaa
vain oppia heidän kokemakasta.
Joka ottaa tyynesti ponnistelujaan.
Kaukonkkoisei ei hän kadota nä-
kyvistään päämäärää.

Vancouverin s. s. osasto n:o 2
puolesta

Lannelta.
GREENVALLEY, ALTA.

**Greenvalleyn s. s. osaston va-
rantaan kokous** pidettiin t. k.
8 p:nä, jossa paikalla kunnallista
poismuuttaneen rahastonhoitajan
talla lla valittiin L. Karlson
ja keskusteltiin osastoamme
koskevista asioista. Keskusteli-
tuja jo ennenkin puheena ol-
leesta arpaajaisen pidosta ja
tuliin siihen päätökseen, että
se on hommatava jos miel on
halla saada sellaisen kuntoon
että talvellekin voidaan siellä
kokoonota. Valittiin toimikun-
ta järjestämään arpaajaisia.
Päätettiin lähettää arpaajaisia
myytäväksi kaikille s. s. osas-
toille Canadassa. Jokaiselle
ostajalle lähetetään voitto pos-
tin kautta. Jokainen piletit si-
sällä voiton, josta korkein tu-
le olemaan 320 rahaa eli sen
hintaan kofhi, kunnan voito-
ja laulu. Toisen voito on
510 ja kolmas 35. Palkan tulee
viellä muuta arvokkaita voittoja,
jotta keryksen kautta san-
dan. Toivonin että toverit
muuttakin paikallakunnalla avus-
taisivat meidän arpaajaisa os-
tamalla arpaajia.

Elokun viimeisen päivän

Australiasta.

Heinäkuulla oli Adelaiden
kaupungissa Etelä-Australian
valtiosta, Australian valtion
ministerin konferenssi, joi-
sa, paitsi muita tärkeitä asioita,
oli lopullisesti ratkaistava
kysymys rautateiden rakentam-
ista Australian pohjoiseen.
Tämän rautateiden rakentam-
isen on kaupan ollut pohdittu
aiheena Australiassa. Jo vuosi-
na 1902 jätti Etelä-Australia

siin työkokouksiin.
Kirjeenvaihtaja.
VANCOUVER, B. C.

Pahelaumaislause!
Täten luvatti Vancouverin s.
s. osasto n:o 2 ankan pahe-
ksimisen ”Työmiehen“ menet-
elyn johdosta ”Työkansan“
kohtaan. Työmiehesä kieltäytyi
julkaisemasta Työkansan lii-
toitusta. Tuo teko, tehty
puoleluehden taholta toista pu-
leluehdeä kohtaan, on ennen
kumulaation tapaus sosialis-
ten liikkeen historiassa.

Työkansan kamppailua elämän
ja kuoleman välillä, säili-
mälleen porvarien ahdistus-
mana, joka seikka on tunnettu
Työmiehen prominentille niin
kun muillekin, mutta siitä hu-
limata annetaan isku siitä ta-
holta josta siitä kaikkein vä-
hemmän voimaa odottaa. Pako-
ta tulee epäilleksi, että siellä
Työkansalle ollaan liitossa Cana-
dan porvarien kanssa Työkansan
niitämisessä hengillä.

Moisen menettelyn vuoksi o-
lasi luultu nousvan vastalau-
seiden myrskyn kautta mantee-
nen, vaan huikeastakaan ei ole
kuulunut Luonnollisest näin
ollen ovat kaikki valtiollaan
hyväksyneet Työmiehen häviö-
tään menettelyn.

Jos noin on asian laita, niin
herra varjele Yhdysvaltain ja
Canadian s. s. liikkä, mikä on
sen tulevaisuus.

Onko puoleluehden amojen
liikelaiken alaisina kuin ystä-
jitten työväenlehtien kustan-
nusliikkeissä? Jos niin on, niin
eikö tuo ole epäkohta, joka on
korjattava? Sitä parempi mitä
pikemmin.

Eiköhän jo olisi aika todente-
olla yhdistää tämän manteren
sosialistiset kustannusliikkeet?
Suorastaan hävittömän helpe-
mielisiä on moimen pelti puo-
leen vanhimman ja vanhimman
kustannusliikkeen taholta, he-
kointa ja horjuvatia kohtaan.

Toivomme etteivät Työmie-
hen „pinesenor“ unohtaisi päi-
kysymystä pines-kumeessaan
niinkuin nyt on käynyt.

Vai eikö Työkansa teidä
mieletään olekaan sosialis-
tinen lehti? Onko teistä samaa
tekevä onko sitä olemassa ei?
Tai onko tarkoitus siirtää toinen
toinen pois tieltä ja siinä valioi-
ten laiduttama?

Urho I. Teppo.
Pyydetään muitakin lehtiä
julkaisemaan tämä, etenkin
Työmiestä.

Edelisen johdosta voimme
huomauttaa, että kysymyksestä
oleva asia on jo sovittu Työ-
miehen ja Työkansan liikkei-
den kesken. Työmiehesä, har-
kittuansa menettelynsä li-
hemmin huomasi menetele-
leensä väärin ja tarjosivat me-
le chofta, jotka ovat tasapuoli-
set ja sopivat meille hyvin.
Täältä vastattiin niille hyvin
hyvällä suostuttavan, joten tä-
m on all right. — Työkansan
konttori.

hallitus parlamentille esityksen kysymyksessä olevan rautatien rakentamisesta ja parlamentti hyväksyi esityksen jo samana vuonna. Hallitus ryhtyi heti rautatien rakentamisiin, rakenteita joitettiin, asemapaikat merkittiin j.n.c. Rautatien piti kehittyä päätöksen mukaan alkuun etelästä Adelaiden kaupunkia, josta jo aikaisemmin oli rakennettu rautatie useita satoja mailia (1 maili = 1,609 m.) pohjoista kohti, ja päätyttyä pohjoisessa, kulettamaan halbi Australian mantereeseen, Pohjoislauteen (Northern Territory) päästämään Port Darwiniin. Mutta rautatien rakentaminen ei edistyttykään alkuaikaa piteneellä.

Sillä välin näet olivat tärkeimmät kysymykset kiinnittäneet hallituksen ja väestön huomion. Toinen näistä oli yksitysten valtioiden liittäminen Australian Yhdysvalloiksi ja Commonwealth of Australia) ja toinen pääkysymyksen tietä oli muiden asiain väistyä. Liittosopimuksen mukaan joutui koko Pohjoislaute Yhdysvaltojen hallituksen välittömän hallinnon alaisuuteen. Siihen saakka se oli kuulunut Etelä-Australian valtioon. Mainittuun alueeseen kuulun kokeiksi Pohjoislaute Australia, 11—26 eteläpäästä ja 129—139 läpituuletusta välillä Sen pinta-ala on 523,620 neliomailia (1,355,600 neliokilometriä). Ilmastonsa ja kasvukuntansa puolesta on se täydellisesti trooppilista suuntaa. Tähän asti on tuolla valtavalla, lähes neljä kertaa Suomen suuruisella, alueella asunut ainoastaan n. 3,000 valkoista, samat veron kiinnälisiä ja Indian asustolaisia sekä joku määrä Australian alkusavukkaita.

Aina näihin aikoihin saakka on maasta tiedetty sangen vähän. Etelä-Australian valtiolla oli aivan kylliksi itsellään asumatonta maata eikä se ollenkaan kaivannut Pohjoislauteen erimaita. Siitä päiti tekivät Keski-Australian hiekkasavut ja vedettömät arat kaiken liikehtyden malte muille mahdolltomaksi, meritse, koko Australian mantereen ympärillä, oli matkaa liian pitkä ja kalpe.

Liittovaltion hallitus on kuitenkin huomannut tuon alueen tärkeyden ja arvon. Hallituksen aloitteesta ovat useat tutkimusretkikunta samoilleet alueen ristiin rastiin. Näiden retkikuntien seulojeluun mukaan on tämä alue kulta-, hopea-, kupari- ja tinarikkaampi kuin kaikki muut Australian osat. Siitä paitsi kuuluu me olemassa maanviljelykseen kelpaavaa ja sangen viljavaa, siellä näet on vettä ympäri vuoden, sen sijaan kuin siinä Australian muissa osissa kesällä on aina puute. Sen jälkeen on liittovaltion hallitus tehnyt työtä alueen saattamiseksi asuttamiskuntoon. Maahan lähetettiin maanviljelijä, kartottajia ja muita tarpeellisia virkamiehiä siltä siirtolaisasutusta varten järjestämällä. Hallitus laati lakiesityksen maan asuttamisesta ja jätti sen liittoparlamentille. Sen mukaan jää maan liittovaltion omaksi, sitä kun ei näet ollenkaan myydy siirtolaisille, eikä muille, ei maanviljelijäille, ei kaivosia eikä muita tärkeitä varten, vaan annetaan elinkautsuurakalle halpaa vuoro vuoro vastaan. Siitä paitsi luovutettiin mainittu lakiesityksessä siirtolaisille, jotka saapuvat mainittu alueella maanviljelijäsi harjoitukseen ensimäiseksi kahdeksankymmeneksi vuodeksi verovapaata maata 300—1,000 acra (1 acre = 0,405 ha).

ran korjauksia ja muutoksia muuossaa. Yllämainittu konferenssissa lauvotti Etelä-Australian hallitus nyt lopullisesti valmiina olevat ratatsoit liittovaltion hallitukselle, joka puolestaan ilmoitti, että työt aloitetaan elokuussa 1912 sekä etelästä että pohjoisesta päin.

Etelässä on Adelaidesta pohjoiseen valmiina jo 688 mailia (1,107 km) Oodmatuutaan saakka ja pohjoisessa on valmiina rautaa Port Darwinista 146 mailia (235 km) Port Creekin pohjoisessa. Koko rautatien pituus tulee olemaan noin 2,000 mailia (3,200 km), josta jo on valmistaa 834 mailia (1,342 km). Jäljellä olevan ratatsoin rakentamisen on laskettu kestävä 5 vuotta.

Tämän rautatien rakentamisesta pitää paikallinen sanomalehtiöistä ainakin yhtä tärkeänä, milteipä tarkempinkin kuin Siberian rata. Tämä rautatie tulee, kulkien poikki asumattona erämaan, yhdistämään toisiinsa etelässä ja pohjoisessa olevat rikkaat ja viljat maankuunt, se tekee Pohjoislauteen asutuksen mahdolliseksi.

Paikallisen sanomalehtiöiden mielestä on rautatie tärkeä seuraavista syistä: se ensiksikin helpottaa liikehtymistä, etenkin postityötehtyä Euroopan ja Australian välillä. Tähän asti on postit Euroopasta kulettelu laivalla Neapeliasta Adelaideen ja kiestä sen kulkien Lontoon ja Neapeliin ja postia siinä laivalla edelleen Australian Adelaideen kaikkiaan 31 vuorokautta. Rautatien valmistuttua tulisi posti kulkemaan Neapeliasta Port Darwinin ja sieltä rautatietse etelään ja kiestä kulettus tällä tavoin ainoastaan 21 vuorokautta, siis täten voitetaisiin aikaa 10 vuorokautta. Toiseksi se helpottaisi etelä australialaisten maanviljelijäin ja karjanhoitajain tuotteiden maailman markkinoille kulettamista siinä määrin, että nämä kykenisivät kilpailemaan ainsakin etelä-amerikkalaisten kanssa. Kolmanneksi olisi radalla suuri strateginen merkitys. Port Darwin on näet parin päivän laivamatkan päässä Etelä-Indiasta ja Ceylonista ja radan valmistuttua voi Englanti helposti kulettaa sotaväkeä Indialta Australian ja päinvastoin. Ja neljänneksi on radalla suuri paikallinen taloudellinen merkitys Keski- ja Pohjois-Australialle. Näillä seuduilla on maanviljelystä suunnettona rikkauksia, ainoastaan rautatien rakentaminen tekee mahdolliseksi niiden kaivamisen, joiden rautatie tulee edistämällä näiden seutojen kauppa ja teollisuuden, puhumattakaan sen vaikutuksesta maanviljelykseen ja karjanhoitoon.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Homio.

Box 516, Port Arthur,
Ont., Canada.

I. L. MATTHEWS & CO.

Cumberland St.

PORT ARTHUR

Phone 91

Perjantain Halvennusluettelo.

Halvennus pukukangasosastossa, jotka kaikki ovat täysivillaisia. Sergeja, 52 tuum. leveää ja tehty muuten hyvästä ja monta eri väriä. Perj. hinta 60c. yd.

Hienoja kammeriä pukukankaita 42 tuum. levyisiä ja monta eri väriä, kuten punasta vihreästä y. m. Perjantain hinta 50c.

\$1.50 pukukankaita **\$1.00**
Serge pukukankaita, jotka ovat väriltään mustia ja merenvärisiä, ja erittäin hyviä alushamekankaita. Tav. hinta **\$1.50** Perj. **\$1.00**

Pukukankaita 25c. yd.
Hienoja Worsted pukukankaita, jotka ovat kaikki erittäin hienoja ja väriltään tummia ja vaaleita. Erikoishinta perjantaina 25c. yd.

Pumpulivilla samettisia pukukankaita.
Kaikki ovat väriltään hienoja kankaita ja muuten suuri valikoima. Tav. hinta 65c. ja 75c. Perjantaina 50c. yd.

Nelivartisia pukukank. 98c. yd.
Täydellisesti 54 tuum. leveää sekä muuten erittäin vahvoja, väriltään mustia ja valkoisia, tumman sekä ruskean sekaisia. Tav. hinta **\$1.25** Perj. **98c. yd.**

Hyviä astia pyhkeitä myydään perjantaina 6—23c.

\$2.00 takkikangasta **\$1.50**
56 tuum. leveää sekä vahvaa täysivillaista takkikangasta montaa eri väriä. Tav. hinta **\$2.00** Perjantaina **\$1.50** yd.

Täiden vuorikankaita 75c. yd.
Muuten parasta englantilaista kangasta, 27 tuum. leveää ja väriltään harmaita, mustaa y. m. Perjant. 75c. yd.

\$7.00 Villapaitoja \$5.00.
Naisten täysivillaisia villapaitoja kaikki uusinta muotia ja monta eri väriä. Myydään perjantaina **\$5.00** kpl.

Mahtava kasa kaikenlaisia kankaita paloja joista tulee sopivia lasten pukuja sekä alushameita. Kaikki myydään nopeasti ulos.

Ranskalaisia Kid kiskineitä 50c.
Kaikki erittäin hienoja ja pehmeitä ja muuten hyviä sekä väriltään ruunila ja mustia. Perj. 50c. pari.

Hienoja reunustuskankaita jotka ovat sopivia käyttäjä kallempien pukuihin, myydään perjantaina 23c.

Kahta eri lajia hameita valmisten vaatteiden osastossa.
Naisten mustia ja sinisiä y. m. Sergeja ja seivettiä hameita joita myydään perj. **\$2.00** kpl.

Alushameita 79 c.
Naisten mustia satiinisia alushameita joidenka tav. hinta on ollut **\$1.25** myydään nyt **79 c** kpl.

Hins-verkkoja 6 kpl. 25c.
Parhaasta silkistä tehtyjä ja muuten suuri valikoima sekä myydään perjantaina **6 kpl. 25c.**

Haka-neuloja, joita on mahtavan suuri valikoima sekä 1 tuum. yhdessä paperissa. Tav. hinta 5c. perj. 2 t. 5c.

Alusvaate erikoisuus.
Naisten alusvaatteita tehty pitkään hihain kanssa ja muuten keskinkertaisia. Perjantaina .. 25c

Kurellivi-puseroita.
Lasten valkoisia kurellivi-puseroita sekä muuten suuri valikoima. Perjantaina 19c kpl

Lasten viittihattuja 25c.
Hienoja lasten viittihattuja me tarjoomme teille hyvällä kaupalla joiden hinta on 25c.

Lasten valkoisia kiskineitä.
Näitä on tehty hienoista ja pehmeistä langasta ja sopivia 6 kpl. 2 vuoden ikäisille. Myydään perjantaina 15c pari

Naisten villakiskineitä, jotka ovat väriltään mustia ja siivertäviä myydään 25c

Lasten hienoja kookko peitteitä, myydään kappale 75c.

\$1.50 kurelliviä **\$1.00.**
Naisten uusinta mallia kurelliviä jotka ovat varustettu sukkanattamien kanssa, arvo on ollut **\$1.50** nyt **\$1.00**

Matto ja verho-osastomme.
Erittäin hienoja lasi verhokeppii, jotka ovat 5 jlk. pitkiä ja muuten valmiit asettaa ikkunaan, myydään perjantaina 35c

Patjan päällyksiä 19c.
Suuri valikoima patjan päällyksiä joiden arvo on ollut 50c myydään 19c.

Hienoja ilmaisia patjan päällyksiä joiden hinta on ollut 25c myydään 15c.

25c Frill, joita on 3 kpl. yhdessä laatikossa myydään 15c

Hyviä kiskalaukkuja ainastaan 36 jallella ja muuten vahvoja sekä maksavat ainoastaan 15c kpl.

Lasten silkki nauhoja
Kaikki hyviä ja hienoja silkkiä ja suuri valikoima myyd. 12 yd. 20c

Astian pyhkeitä jotka ovat 1 tuumain nipuissa ja joita myyd. perj. 25c

Tuntava alennus leveille silkki nauhoille
jotka ovat melkein kaikki paloja joita myydään perj. ... 2 yd. 25c.

Hienoa hajuja suhoja
joita on asetettu isoisiin astioihin perjantaina 25c

Hyviä harjoja, jotka ovat kaikki erittäin vahvaa tekoa ja myydään perj. 5c kpl.

Erikoisen alennus on myöskin kangasosastossa.
joista voitte noutaa hyviä flanelleja jotka ovat 27 tuum. leveitä. Perjantaina 10c yd.

Fyhellisiä kankaita jotka ovat kaikki 15 tuum. leveää sekä muuten suuri valikoima. T. hinta 15c, perjant. 12c

Pöytäpeitteitä jotka ovat 58 tuum. leveitä ja muuten lujia, perj. 29c yd.

Fyhellisiä erikoisuus.
Meillä on mahtava kasa hienoja pyhkeitä joiden koko on 18x36 ja siniset tai punaset viirut syyriässä. Erikoishinta 23c pari

Hyviä pöytälinjoja jotka ovat täydellisesti valkaistuja ja sekä 62 tuum. leveää. Tav. hinta **\$1.00**, perjantaina 65c kpl.

15c Gingham 10c yd.
Tehdäksemme tilaa uusille tarroille olemme päättäneet myydä nämä ulos hinnasta huolimatta, joten annamme niistä perj. 10c yd.

Flanelleja
36 tuum. leveää ja muuten hyviä perjantaina 12½ yd.

Hyviä pitsi laisverhoja, jotka ovat kaikki pitkiä ja mahtavan näköisiä perj. **\$1.25**

40c muallini verhoja 25c.
Mahtava kasa on meillä vielä jäljellä näitä hienoja verhoja, joita myymme perjantaina 25c

\$5.75 sametti mattoja \$4.90.
Hyviä sametti mattoja, joiden koko on 4 j. 6 t. x 6 j. 6 t. Tav. hinta **\$5.75** nyt **\$4.90**

Mallikkaita mattoja, jotka ovat vain 1½ yd. pitkiä, myydään perjantaina **\$1.25** kpl

Hyviä rev. mattoja meillä on myöskin, joiden hinta on **\$1.25**

Top. mattoja, jotka ovat kaikki erittäin vahvoja ja myydään perjantaina **\$9.25**. Koko 9x10½ jalkaa ja uutta mattoa.

I. L. MATTHEWS & CO.

Suurta! Jännittävää!

Temppelissä esitetään Lauantaina, t. k. 28 p:nä

Kello 9 ilialla

„Villit Vuoret“

Lakkotaistelua kuvaava työväen näytelmä 4:ssä näytöksessä.
Kirj. Emeli Parras.

HENKILÖT:

THOMAS SMALLWOOD, kaivosyhtiön pres.	J. Nymän
WALTER McNAIR, ...	superintendent. Y. Gröndahl
JAMES CLARK, kaivoskapteeni, ...	A. Kari
EDVIN DIXON, työpäällikkö, ...	F. Hyrke
EDMOND SEYMOUR, yks. salapoliisijohtaja, ...	L. Moilanen
CHARLES SMITH, ratavartija, ...	J. Toivonen
DORA, Smithin lapsi, ...	Saimi Terho
WILLIAM, ...	A. Myllynen
GEORGE, sotilasvanhus, ...	H. Finberg
JOE, vanha kaivosmiehen, ...	I. Koivisto
ARNOLD HOWARD, nuori kaivosmiehen, ...	N. Terho
1-NEN KAIVOSTYÖMIES, ...	O. Selkämä
2-NEN, ...	I. Koivisto
1-NEN LAKKOLAINEN, ...	O. Anttila
2-NEN, ...	L. Hietala
1-NEN MIES, ...	A. Ahnberg
2-NEN, ...	D. Böhm
1-NEN PYSSYMIEN, ...	A. Roine
2-NEN, ...	L. Moilanen
SHERIFFI, ...	N. Pelman
BILLY, maankulkija, ...	T. Mäkinen
DICK, ...	O. Heino

Port Arthurista.

— Halutaan Temppelein miehiä ja naisia torstai-iltaan 26 p. syyskuuta niin suurimukisiksi että Temppelein esitt. paikkaukset, sillä osaston ompeleuseura panee suuret myyjäisillat toimeen ja mikä merkittävä on se että ne ovat viimeiset tällä kesänä laadultaan ja niin hyvillä ohjilla että näillä ei voida kuin kulkavahit joita ruokakori tai vaivainen vartti ja miehet pääsevät vapaasti sisälle. Osaston soitokunta kajahtelee valsein pitkiä taimin tästä. Siis sinne joukolla.

— Kiitos. Minun ja lapsieni avustamiseksi liikkeellä olevat keraalimmat ovat palautettut. Tulos niistä oli seuraava:
K. Salom. list. \$50.75
E. Nelsonin \$38.05
A. Puolakan \$21.15
H. Niemen \$13.70
Työn Tempel kerät. koleh. \$13.70

Yhteensä \$138.25
Nöyrimmät kiitokset lausuen erittäin kiit. keräilijille, kaiteassane päivän kuorman ja helteen, minun ja orvokki jäseniä pienien lapsien hyväksi. Kiitos myös kaikkien, jotka ovat roponsa uhranneet! Ainoa vastapalkkio on minun kiitollisuuteni ja tietoisuus siitä, että olette toistarupeassa olevaa auttaneet. Kiitollisena säilytän teidät muistissani.

Mrs. Lydy Anttila.
— Villit vuoret. Ensi tona

mahtavaa työväen näytelmää. — „Toppakahvia.“ Harjoitus sunnuntai-ilta klo 11 ammu-päivällä. Seuraava harjoitus maanantaina klo ½8 illalla.

— Hiltakseen muuttuvat meidän tavaramme dollareiksi. Hienoja esilinoja saatte dollareilla. Maito ja puuroastioita, uusia, saapuu sisään torstaina, jolloin myös on halvennuspäivä. — 236 Bay str.

— Pyydän huomauttaa niitä arv. kansalaisia jotka ovat epähuomiossa saaneet sellaisia valokuvia, jotka ei heille kuulu, että palauttaisivat ne takaisin allekirjoittaneelle.

Emil Paju,
Nipissing Store, Cumberland st.
— Käski lottia myytävänä sekä 3-buoneneen talo kellarin kanssa. Tavattavissa 7—8 illalla.

Philip Treyns
9 Empire ave.

Fort Williamista.

— Syysiltana. Osaston huvi-toimikunnan toimesta tulee olemaan Pirtillä suuret „kukka-ilmat“ ensi lauantaina t. k. 28 p. Jokainen nainen, joka tuo mukanaan kukkapukin, pääsee vapaasti sisään. Miesten velvollisuus on ostaa noita kukkia. Jokaisen naisen tulee myös laittaa nimensä kukkapukettiin, niin se on mukana ravintolan puolesta vapaita. Valitun rommaksi nyt silloin tona

— Muistava tapelleensa. Viime tiistai-aihana poliisituomari Palling sakkotti Fred Finmeri, Albert Tayloria, William Watkinsia ja Thomas Gorkia josta kymmenen dollaria tappelemista Montreal ravintolassa. Nämä neljä olivat väittelemässä kanadalaisille ja englantilaisille kuuluvista asioista siksi kun kaikki uhottivat sen, että ovatko he kanadalaisia vai englantilaisia.

— Kahta nipigolaista, jotka antoivat nimekseen Pat O'Brien ja James McCollough sakkotti maankunnan poliisituomari O'Brien viime tiistaina \$50 ja kului kumpakin vankijoumien kulettamisesta luvattomalle alueelle. Transcontinental rautatien rakennukselle.

— Fort Williamin valtuutuksesta. Valtuuston kokouksessa viime tiistai-ilta oli kaupungin telefoniin kiitteen keskustelun alaisena, valkika kaikki valtuusmiehet myönsivät sen olevan „all right“.

Koko keskustelun aiheutti Automatic Telephone Companylla, Chicagosta tullut kirjelmä, jossa se ehdottaa, että kaupunki lähettää lähetystön tutkimaan automaattista telefonia saatottua kaupunkiin, tahi ellei se sovi, he tulevat Fort Williamiin ja panevat ylös näyte-telefonin, että kansalaiset voivat tarkastaa sitä.

Valtuusmiehen Dennis oli ensimmäinen, joka ryhtyi vastustamaan koko „humbukia.“ Hän sanoi ettei kaupunki ole valmistaan kuluuttamaan enempää rahaa telefontia.

Seuraava yleisshyötykomitean suosittelamat tarjoukset hyväksyttiin 18 tuumaisien rautapattien Kien Grand Trunkin radalla, ja jakamien annettiin O. Haegelle 72 senttiä toimi. Yhessä

Väriä. Perj. hinta 50c. yd.

Taina. Perj. hinta 1.50 yd.

Naisten unisinta mallia kureivilla

Hienoa hajuhaavaa

Flanelia

Hienoja kammerissa pukukankaista
42 tuum. levyisiä ja monta eri väriä, kuten punasta vihreitä y. m. Perjantain hinta 50c.

\$1.50 pukukankaista
Serges pukukankaista, jotka ovat väriltään mustia ja merevävärisiä, ja erittäin hyviä alushamekankaiksi. Tav. hinta \$1.50 Perj. \$1.00

Pukukankaista 25c. yd.
Hienoja Worsted pukukankaista, jotka ovat kaikki erittäin hienoja ja väriltään tummia ja vaaleita. Erikoishinta perjantaina 25c. yd.

Pumpullivilla asetettua pukukankaista
Kaikki ovat väriltään hienoja kankaista ja muuten suuri valikoima. Tav. hinta 65c. ja 75c. Perjantaina 50c. yd.

Nelivärisiä pukukank. 98c. yd.
Täydellisesti 54 tuum. leveää sekä muuten erittäin vahvoja, väriltään mustia ja valkoisia, tumman sekä ruskean sekaisia. Tav. hinta \$1.25 Perj. 98c. yd.

Hyviä astia pyyhkeitä
myydään perjantaina 6—23c.

Täiden vuorikankaista 75c. yd.
Muuten parasta englantilaista kankaista, 27 tuum. leveää ja väriltään harmaasta, mustaa y. m. Perjant. 75c. yd.

\$7.00 Villapaittoja \$5.00.
Naisten täysvillaisia villapaittoja kaikki usinta mustia ja monta eri väriä. Myydään perjantaina \$5.00 kpl.

Mahtava kasa kaikenlaisia kankaista
Mahtava kasa kaikenlaisia kankaista putoja joista tulee sopivia lasten pukuja sekä alushameita. Kaikki myydään nopeasti ulos.

Ranskalaisia Kid kiskineitä 50c.
Kaikki erittäin hienoja ja pehmeitä ja muuten hyviä sekä väriltään ruunisia ja mustia. Perj. 50c. pari.

Hienoja reunustuskankaista
jotka ovat sopivia käytettäväksi kaikenlaisiin pukuhiini, myydään perjantaina 23c.

Kahta eri lajia hameita valmisten vatteiden osastossa.
Naisten mustia ja sinisiä y. m. Serges ja seivetti hameita joita myydään perj. \$2.00 kpl.

Hins-verkkoja 6 kpl. 25c.
Parhaasta silkistä tehtyjä ja muuten suuri valikoima sekä myydään perjantaina 6 kpl. 25c.

Kaka-neuloja,
joita on mahtavan suuri valikoima sekä 1 tusina yhdessä pakerissa. Tav. hinta 5c, perj. 2 t. 5c.

Alusvaate erikoisuus.
Naisten alusvaatteita tehty pitkään kukaan kassa ja muuten keskkinkertaisia. Perjantaina 25c.

Kureivili-puseroita.
Lasten valkoisia kureivili-puseroita sekä muuten suuri valikoima. Perjantaina 19c kpl.

Lasten villihattuja 25c.
Hienoja lasten villihattuja me tarjoomme teille hyvällä kaupalla joiden hinta on 25c.

Lasten valkoisia kiskineitä.
Näitä on tehty hienoista ja pehmeistä langoista ja sopivia 6-12 vuoden ikäisille. Myydään perjantaina 15c pari.

Naisten villakiskineitä,
jotka ovat väriltään mustia ja si-
nertäviä myydään 25c.

Naisten unisinta mallia kureivilla
jotka ovat varustettu sukkan-
naitamien kanssa, arvo on ollut
\$1.50 nyt \$1.00

Matto ja verho-osasto.
Erittäin hienoja lasi verhoja,
jotka ovat 5 jlk. pitkiä ja muuten
valmiit asettaa ikkunaan, myy-
dään perjantaina 35c.

Patjan palkkijä 19c.
Suuri valikoima patjan palkkijä
joiden arvo on ollut 25c myy-
dään 19c.

Hienoja linneisia patjan palkkijä
joiden hinta on ollut 25c myy-
dään 15c.

25c Frill,
joita on 3 kpl. yhdessä laatikossa
myydään 15c.

Hyviä kiskilankkuja
ainoastaan 36 jallilla ja muuten
vahvoja sekä maksavat ainoas-
taan 15c kpl.

Lasten silkki nauhoja
Kaikki hyviä ja hienoa silkkiä ja
suuri valikoima myyd. 12 yd. 20c.

Astian pyyhkeitä
jotka ovat 1 tusinan nupuissa ja
joita myyd. perj. 25c.

Hienoa hajuhaavaa
jotta on asettelu isoihin astioihin
perjantaina 25c.

Hyviä harjoja,
jotka ovat kaikki erittäin vahvaa
tekoa ja myydään perj. 5c kpl.

Erikoisen alennus on myydesin kangasosastossa,
josta voitte noutaa hyviä flanelia
jotka ovat 27 tuum. leveää.
Perjantaina 10c yd.

Pyheliina kankaista
jotka ovat kaikki 15 tuum. leveää
sekä muuten suuri valikoima. T.
hinta 15c, perjant. 12c.

Pöytäpeitteitä
jotka ovat 58 tuum. leveitä ja
muuten lujia, perj. 29c yd.

Pyheliina erikoisuus.
Meillä on mahtava kasa hienoja
pyyhkeitä joiden koko on 18x36 ja
siniset tai punaset viirut sirsissä.
Erikoishinta 23c pari.

Hyviä pöytäliinoja
jotka ovat täydellisesti valkaistuja
ja sekä 62 tuum. leveitä. Tav. hin-
ta \$1.00, perjantaina 65c kpl.

Flanelia
36 tuum. leveää ja muuten hyviä
perjantaina 12½ yd.

Hyviä pitkiä lasiverhoja,
jotka ovat kaikki pitkiä ja muuten
mahtavan näköisiä perj. \$1.25.

40c musliini verhoja 25c.
Mahtava kasa on meillä vielä ja
lellä näitä hienoja verhoja, joita
myymme perjantaina 25c.

\$5.75 sametti mattoja \$4.90.
Hyviä sametti mattoja, joiden ko-
ko on 4 j. 6 t. x 6 j. 6 t. Tav. hinta
\$5.75 nyt \$4.90.

Mallikkaita mattoja,
jotka ovat vain 1½ yd. pitkiä,
myydään perjantaina \$1.25 kpl.

Hyviä rev. mattoja
meillä on myydesin, joiden hinta
on \$1.25.

Top. mattoja,
jotka ovat kaikki erittäin vahvoja
ja myydään perjantaina \$3.25.
Koko 9x10½ jalkaa ja uutta mo-
tia.

I. L. MATTHEWS & CO.

Suurta! Jännittävää!

Temppelissä esitellään Lauantaina, t. k. 28 p:nä

Kello 9 illalla

„Villit Vuoret“

Lakkotaistelua kuvaava työväen näytelmä 4:ssä näytöksessä.
Kirj. Emeli Parras.

HENKILÖT:

THOMAS SMALLWOOD, kaivosyhtiön pres. J. Nyman
WALTER McNAIR, ... superitend. Y. Gröndahl
JAMES CLARK, kaivoskapteeni, ... A. Kari
EDWIN DIXON, työpäällikkö, ... F. Hyrke
EDMOND SEYMOUR, yks. salupolisjohtaja, ... L. Moilanen
CHARLES SMITH, ratsavarti, ... J. Tolonen
DORA, Smithin lapsi, ... Saini Terho
WILLIAM, ... A. Mäntynen
GEORGE, sotilasvanhus, ... I. Finberg
JOE, vanha kaivosmiehen, ... I. Koihto
ARNOLD HOWARD, nuori kaivosmiehen, ... N. Terho
1:NEN KAIVOSTYÖMIESTEN O. Selkää
2:NEN I. Koihto
1:NEN LAKKOLAINE O. Anttila
2:NEN L. Hietola
1:NEN MIES A. Ahnberg
2:NEN D. Bohm
1:NEN PYSSYMIESTEN A. Roine
2:NEN L. Moilanen
SHERIFFI N. Mäkinen
BILLY, maankulkija, ... O. Heino
DICK, ... J. Nyman
JACK, ... J. Oravainen
TOM N. Hietola
VUORENHENKI L. Luoto
Aika Y. Gröndahl
INDIAANIHAAJU Polisia, Michiä, Lakkolaisia, Hagunja.

Kultakaivosseuran eläin- ja vaikutelmia vuosien 1905—6
aikoihin Amerikassa.

1:nen näyttös: Kaivosnukkoilla.
2:nen ” Arvikon talossa.
3:nna ” Osaalla nuotilla.
4:jas ” Georger majassa.

Pääsymaksut: 50c, 35c ja 25c.

Port Arthurista.

— Halutaan Temppeleihin miehiä
ja naisia torstai-iltana 26 p. syy-
kuuta niin suurilukuisesti että
Temppeleihin sinäit paikkavut, sillä
osaston ompeluseura paane suuret
myyjäisillat toimeen ja mikä
merkittävintä on se että ne ovat
viimeiset tänä kesänä laadultaan
ja niin hyvillä ehdoilla että nai-
silla ei voida kuin kukkavälikko
tai ruokakori tai vaivainen vartti
ja miehet pääsevät vapaasti sisäl-
le. Osaston soitokunta kahjutele-
lee valsin pitkiä tänään tästä.
Siis sinne joukolla.

— Kiitos. Minun ja lapsieni a-
vustamiseksi lappeella olevat ke-
räysliitit ovat palautetut. Tulos
niistä oli seuraava:
K. Salon list. \$50.75
E. Nelsonin ” \$38.05
A. Puolakan ” \$21.15
H. Niemen ” \$13.70
Työn Tempel. kerät. koleh. \$13.70

Yhteensä \$138.25
Näyrinmukit kiitokset lausun e-
rittäinkin korjauksille, kantaessan
me päivän kuoron ja helteen, mi-
nui ja orvokki jäsenien pienten
lapsieni hyväksi. Kiitos myöskin
niille, jotka ovat ropanes uhraus-
neet! Ainoa vastapalkko on mi-
nua kiitollisuuteni ja tietoisuus
siitä, että olette toistarupea ole-
vat auttaneet. Kiitollisena käy-
tän teidät muistamaan.

Mrs. Lydyi Anttila.
— „Villit vuoret“. Ensi lau-
tantaina näytellään tämä Emeli
Parraksen tärisäyhtä työväen
näytelmä 4:ssä näytöksessä, jo-
ka yhden kerran on täällä en-
nen esitely viime helmikuussa
ja saavutti silloin mitä suurin-
ta suosiota täällä. Nyt näytel-
lään se toisen ja viimeisen ke-
rran, jokuvaudesta ottakaa van-
ria tilaisuudesta ja saapukaa
katsemaan näytelmää, joka on
yksi perhapiima meikkiläisiä
kuvauksia mitä nähdä saattaa.

— „Villit vuoret“. Kenral-
harjoitus huomenna perjanta-
na klo 7½. Kulliesmarit saa-
pukaa myydesin, please! Michiä
pyydetään avustamaan tästä

mahtavaa työväen näytelmää.

— „Toppakahvia“. Harjoit-
tus sunnuntaina klo 11 aam-
päivällä. Seuraava harjoitus
maanantaina klo ½ 8 illalla.
— Hiljaseen muuttavat mei-
dän tavaramme dollareiksi.
Hienoja esiliinoja saatte dolla-
rilla. Maito ja puuroastioita,
uusia, saapuu sisään torstaina,
jolloin myös on halvennuspäi-
vä. — 236 Bay str.

— Pyydään huomauttaa niitä
arv. kansalaisia jotka ovat epä-
huomiossa saaneet sellaisia val-
kuvia, jotka ei heille kuulu, et-
tä palauttaisivat ne takaisin allekir-
joittaneelle.

Emil Paju,
Nipissing Store, Cumberland st.

— Käski lottia myytiäniä sekä
3-buonainen talo kellarin kanssa.
Tavattavissa 7—8 illalla.
Philp Treyns
9 Empire ave.

Fort Williamista.

— Syysallama. Osaston hui-
toimikunnan toimesta tulee ot-
lemman Pirtillä suuret „kukka-
jillamat“ ensi lauantaina t. k. 28
p. Jokainen nainen, joka tuo
mukanaan kukkapukettin,
pääsee vapasti sisään. Mies-
ten velvollisuus on ostaa notat
kukkia. Jokaisen naisen tulee
myös laittaa nimensä kukkapu-
kettiin, niin siite on juomat ra-
vintolan puolesta vapaita. Val-
lan rempusti voi silloin istua
hempukansa kanssa pyytään
turuleman ja huvitoimikun-
nan neidi ja herrat kantavat
juomat eteen. Muistakaa nai-
set tulla joukolla ja tuoda kass-
pukalla rahu, ussilla, voidak-
senne naisten hyväsydämyisyyt-
tä palkita. Tämä on viimeinen
kukka-illama tänä kesänä ja si-
ksä mennään sinne joukolla.
Lopuksi on laus., jota kaik-
ki mielit tulevat siellä tyydyt-
tyä.

— Kappaleen „Korannonnen
lappia“, harjoitukset tänään ja
perjantaina kansallistanssihar-
joitukset.
— Visapää.”

— Muistavat tapelleensa. Vii-
me tiistaiannuna poliisitoimari
Palling sakotti Fred Pinneriä, Al-
bert Tayloria, William Watkinsia
ja Thomas Gortia joksista kym-
menen dollari tapellemisesta
Montreal ravintolassa. Nämä nel-
jä olivat väittelemässä kanadalai-
sille ja englantilaisille kuuluvista
asioista siksi kun kaikki unhoiti-
vat sen, että ovatko he kanadalai-
sia vai englantilaisia.

— Kahta nigolaisista, jotka an-
toivat nimekseen Pat O'Brien ja
James McCollough sakotti maa-
kunnan poliisitoimari O'Brien
viime tiistaina \$50 ja kului kum-
ppakin vikiuomien kulluttamisesta
luvattomalle alueelle, Trans-
continental rautatien rakennus-
selle.

— Fort Williamin valtuustosta.
Valtuuston kokouksessa viime tiis-
tai-iltana oli kaupungin valtuus-
tihoikien keskustelun aineina
kaikkea kaikki valtuusmiehet
myöskin sen olevan „all right“.
Koko keskustelun aiheutti Auto-
matic Telephone Companyin, Chi-
cagosta tullut kirjelmä, jossa se
ehdottaa, että kaupunki lähettäisi
lähetyksen tutkimaan automaati-
tista telefonia sanotun tullen kaup-
unkiin, tahi ellei se sori, he tulevat
Fort Williamin ja panevat ylös
näyte-telefonin, että kansalaiset
voivat tarkastaa sitä.

Valtuusmies Dennis oli ensimäi-
nen, joka ryhtyi vastustamaan
koko „humbukia“. Hän sanoi
ettei kaupunki ole valmistunut
kulluttamaan enempi rahoa tele-
fonin ja mitä tulee edellämäi-
nui yhtiön tarjoukseen, niin me
voimme saada selvän ehdotus.
Yhteensä tuloksista Calgaryssa,
joka kaupunki on lähempänä Fort
Williamin kokoa kuin Chicago.
Majuri Graham oli sitä mieltä,
että automaattinen systemi ei ole
sopiva nykyään. Sanoi Saakato-
nessa automaattinen telefonin ei
olevan käytännöllinen. Lokakuun
yhdeksänteen päivänä pidetään
Chicagossa konventio, jossa
keskustellaan kaikesta mikä on
uutta telefontiisiteemien alalla
ja valtuusmies Dean ehdottaa ja
Cooper kannatti, että manageri
Ferquharson lähetetään sanotun

konventioon ja että \$100 luo-
tetaan hänen matkakulueh-
tuun. Valtuusto hyväksyi esityksen. Tä-
hän loppui keskustelu telefonia-
sta ja kysymys automaattisesta te-
lefontista jätettiin tulevaisuuteen.

Toisena keskustelun aiheena oli
raportti komitealta, joka oli ni-
mitetty ostamaan tonttia mielisiä
harjoitus- ja asuoneuvoksi. Komite-
ta ehdotti ostettavaksi \$25,000
lotta sanottua tarkoitusta varten.
Majuri Graham kannatti ottaa
avaksi vaunuttalin paikan Frank-
lin kadulla tätä tarkoitusta varten.
„Siinä kaupunki säästää
rahaa ja paikka on kyllin hyvä
sihen tarkoitukseen.“

Yleinen mielipide valtuusmie-
sten keskustelussa oli, että vau-
ttalin paikka olisi heidän valit-
seksaan.

Hyväksyttiin edvalvoja Francis
Jokavienin esittämä lausuma
Rathia kadulle ja lankunnen kan-
kysäville Francis ja Victor kadulle
ja ja masantie Pacific avenuelle
Prince Arthur boulevardilla.

Työkomitea ilmoitti hyväksy-
neensä seuraavat tarjoukset: re-
kentan puinen katukäytävä West
Norah kadulla 176 dollarilla ja
West Brodie kadulle, Finlayson
kadulta Southaven avenuelle 200
dollarilla.

Seuraavat yleisvaltuuskomitean
suositellut tarjoukset hyväksy-
tyttiin: 18 tuumaisen rautatie-
näkittimen Grand Trunkin radalla,
iheltä Missionia, kulleitammien
jakaminen annettiin O. Haapel-
ille 72 sentillä tonni. Valtuus-
ken paneminen Finlayson ja Har-
dyst kadulta Hargrave ja McIntyre
katujen kulmaan annettiin
Aalto ja Jacobson yhtiölle \$4,
383. Lisä-painovestiputen pan-
minen vesisäiliöitä valitettiin an-
nettiin A. Cameronille \$1,347.

— Kaikki naiset, joilla vaas on
niin paljon aikaa, saapukaa ompe-
luseuran kokoukseen perjanta-
illa kello 8. Koittakaa
näyttää eikö Fort Williamin
kansalaisissa naisissa todellakaan
kun 5 tai 6 jotka tahtovat ottaa
osaa ompeluseuran toimien.
— Suutari halutaan pitte-
kaisen työhön heti. M. P. P.
107 Bethune st.